

TUDOR POPESCU

Vulturul zboară prea sus

Personajele

**TIBERIU VELEA
LELIA LAZĂR
SANDA MIU
IOANA ZĂNESCU**

PARTEA I

Tabloul 1

O cameră de burlac. Tiberiu Velea se agită, iese cu un braț de obiecte, revine, aranjează florile în glastră, se privește în oglindă, își privește ceasul, ascultă, i se pare că a sosit cineva, dar nu e nimeni. Ia un stilou, îl ține ca pe un microfon și vorbește ca și când ar da un interviu.

TIBERIU: Mă bucur, domnișoară, că descoperirea mea a trezit interesul dumneavoastră și al publicului. (*Nemulțumit, reia pe alt ton.*) Da, domnișoară, mi se pare normal să fiți aici. Descoperirea mea are o atît de mare importanță, încît e firesc să intereseze. (*Nemulțumit.*) Prea obraznic! Nu-i stilul meu! Eu sînt un om onest și trebuie să se vadă că sînt un om onest. De fapt, ar trebui să fiu riguros științific: domnișoară, asta și asta.

Ați priceput — bine. N-ați priceput — nu transmiteți.

(*În sfîrșit, se aude soneria, iese, primește pe cineva. Intră Lelia cu un casetofon de reporter pe umăr și, imediat după ea, Tiberiu.*)

TIBERIU: Vă așteptam, domnișoară... Lelia Lazăr —, dacă nu mă înșel. Luați loc! Puneți pe masă instrumentul de tortură. (*Arată casetofonul.*)

Probabil că sînt unii care nu se întîmidează în fața lui, dar eu, cînd mă trezesc cu ceapa asta sub nas, pe care-o numiți microfon, îmi simt creierul spălat de orice idee. (*Tiberiu este, evident, surescitat de această întîlire.*) Am mai dat cîteva interviuri și de fiecare dată am lăsat o impresie penibilă. N-am reușit să spun nici a zecea parte din ceea ce aș fi vrut, am fost banal și, de fapt, interviul a fost ratat. Dacă aș fi cunoscut numai din interviuri, s-ar crede despre mine că sînt un individ absolut mediocru. (*Între timp, scoate băutura, pahare, toarnă etc.*) Îmi iau aceste precauții, ca să știți ce vă așteaptă. (*Lelia și-a pregătit, tacticos, casetofonul pentru interviu. L-a pornit discret.*) O să fie greu. O să reluăm de cîteva ori... O să mă bilbii, dumneata o să mă asiguri că-mi scoți „bilba“ la montaj, dar eu tot n-o să fiu mulțumit de mine. (*Se montează, vorbește din ce în ce mai tare, pînă cînd se va răsti la ea.*) Pentru că nu poți fi mulțumit, cînd cineva are despre tine o părere foarte bună, te crede un cercetător capabil, care a făcut o descoperire științifică, și se trezește în fața unui timpit incapabil să-și urmărească și să-și exprime un gînd. Și dumneata o să pleci dezamăgită, convinsă că și un prost sadea poate face o descoperire revoluționară în domeniul respectiv. (*Răstît.*) Nu înțeleg de ce se consideră că orice om se cuvine să fie un orator! (*Lelia așteaptă, calmă, urmărindu-l cum se agită în jurul ei.*) Ei bine, eu nu am ușurința expunerii, mă bilbii, devin cretin în fața acestei drăcovenii, îmi controlez exagerat cuvintele, se duce dracului spontaneitatea, și simt cum mă cuprind furiile! Nebunia! (*Se așază în fața ei, o ia la rost.*) La urma urmei, de ce vrei dumneata să mă bați în spitalul de boli nervoase? Pentru că acolo voi ajunge! Simt din ce în ce mai puternică pofta de a sparge ceva! Poate chiar nenorocitul ăsta de casetofon. Să scap odată de obsesia lui. Să devin normal, și să-mi văd de treburile mele. Pentru că eu sînt bioloș, lucrez de mai bine de zece ani la aceeași temă, și doar perseverența mea de bou care trage la jug agale, la pas, dar pe termen lung, o putea duce pînă la capăt. Crezi că o descoperire științifică e o glumă? Ei bine, nu! E rezultatul unei trude îndelungate, anonime, fără nimic spectaculos, cu insuccese, cu reveniri, cu eșecuri răsunătoare acolo unde te aștepti mai puțin. E o luptă cu prietenii care încep să clevețească pe seama ta, că nu mai ieși cu ei la o bere. Pentru ei pasiunea științifică nu există. Există numai „setea ta de glorie“, sau „setea

ta de bani“, care te devorează! Și n-ai cum să le răpești bucuria de a te măsură cu unitățile de măsură cele mai ieftine! Pentru femeile devii un fel de robot programat, incapabil să iasă din trasa lui și să se bucure de un spectacol. Un individ pe care se cuvine să-l părăsești, sau să-l înșeli cu un bărbat care își termină serviciul la oră fixă și îți debitează, cu haz, ultimele glume care circulă în oraș. Pentru unul ca ăsta, merită să uiți anostul care habar n-are ce se-ntîmplă în jurul lui, stă toată ziua cu nasu-n eprubete. (*Se plimbă cu un leu furios, reia pe alt ton.*) Cercetarea e frumoasă cînd o privești de departe și dinșpre realizări. Atunci toată lumea își amintește de tine, îți solicită interviuri, te sărbătorește, te crede fericit și realizat. Nimeni nu știe că între timp ai rămas singur, nu mai știi să întreții o conversație mondenă, ți s-a dus buhul că ești un tip ursuz, capabil să strici orice petrecere la care ești invitat. Un individ care-și notează gîndurile cu pixul pe fața de masă, și gazda se-ntreabă dacă vor ieși la spălat formulele tale chimice de pe ea. Între timp, de fapt, ai ajuns un om cu nervii praf! (*Își revine brusc, schimbînd tonul, devine amabil.*) Te rog să mă scuzi, domnișoară Lelia, am ținut să te previn. Îți mulțumesc pentru amabilitatea de a-mi lua acest interviu. Descoperirea mea are o mare importanță practică. Știința a mai făcut un pas spre descifrarea misterului care este celula vie. Biologia are de spus cuvinte hotărîtoare în următorii ani. Bioloșul furnizează medicinei mijloace de tratament. Descoperirea mea va duce, în curînd, la realizarea unor medicamente care vor vindeca grave maladii ereditare... Îți spun toate astea ca să te previn că nu voi fi capabil să explic coerent descoperirea mea, nu voi reuși să dau amănunte pe înțelesul tuturor... capul meu e plin de termeni... vreau să spun că ascultătorii vor crede că sînt un timpit. (*Disperat, se montează lar.*) Și nu am nici o șansă să te conving măcar pe dumneata că nu este așa. Îmi dau seama după felul cum mă privești. Simt toată dezamăgirea în această privire. Ei bine, nu m-aș supăra dacă în clipa asta ți-ai strînge instrumentele de tortură, mi-ai spune că nu te mai interesează nimic și ai pleca trîntind ușa. (*Răstît.*) Și chiar te rog s-o faci! Îți propun eu, ca să n-o faci dumneata mai înainte și să mă simt și mai jig-nit! (*Tace furios, Lelia îl privește calmă, profesional, controlează dacă mai este bandă în casetă.*) Dar spune și dumneata ceva! Ai pătruns în lo-

camta mea de un sfert de oră, mă sfredeleşti cu privirea dumată profesională, dar nu scoți un sunet. Am senzația că sint un cobai pus sub observație. Și asta mă scoate din sărite. (*Ridică iar tonul.*) Mă infurie! Aștept de o jumătate de oră o întrebare. Prima întrebare a interviului. Poate că nici nu ai venit să-mi iei un interviu, și drăcovenia asta este un pre-text. Foarte bine! Spune-mi, atunci: ce yrei? Întrebări văd că nu pui.

LELIA: Nu am avut cînd.

TIBERIU: Asta-i bună! Dar unde am fost, pînă în clipa asta? Te-am lăsat, cumva, singură? (*Și mai enervat.*) Am bătut cîmpii cu alte subiecte? Eu nu mă pricep să fac digresiuni interesante. Divagații savante, care să epateze un reporter de radio. Eu nu mă pricep să vorbesc nici despre descoperirea mea, care mi-a răpit zece ani de viață. Am devenit ursuz, dar nu lipsit de eleganță elementară de a asculta întrebările și a răspunde cu plăcere. Le ce să răspund?

LELIA (*stringîndu-și uneltele de împri-mare*): Vă mulțumesc!

TIBERIU: Te-ai supărat? Îmi cer scuze! Te rog să mă crezi că m-am pregătit anume pentru acest interviu. Am făcut chiar o pregătire psihologică. M-am simțit un sportiv de performanță în ajunul unei mari confruntări. Mi-am educat voinea de a vorbi. Nu știu dacă am reușit.

LELIA: Chiar foarte bine... Vă puteți felicita. Ați devenit prea vorbăreț.

TIBERIU: Într-adevăr? Atunci de ce nu reușesc să răspund la nici o întrebare?

LELIA: Pentru că încă nu v-am pus-o.

TIBERIU: Așa e. Dar văd că te-ai răzgîndit. Ai renunțat la interviu?

LELIA: Nu am renunțat.

TIBERIU: L-ai aminat?

LELIA: Nu l-am aminat. L-am realizat.

TIBERIU: L-ai realizat?! Credeam că te interesează descoperirea mea.

LELIA: Mă interesează. Chiar foarte mult. Sint entuziasmată. De aceea am ținut să fac eu acest interviu.

TIBERIU: Păi, să-l...

LELIA: A doua oară? Nu mă interesa latura strict tehnică a descoperirii. Nu știu nici eu, nici ascultătorii cum arată exact lanțul cromozomilor și ce funcții exacte are acidul dezoxiribonucleic. Interiorul celulei, în care dumneavoastră, biologii, vă învîrțiți ca într-un salon de bal și cercetați perechile dansatoare, pentru mine este o încăpere neunoscută. Mă interesa munca dumneavoastră sub aspectul ei uman. Al pasiunii. Al sacrificiului pe care-l presupune... dacă nu folosesc cuvinte prea mari.

TIBERIU: A! Vreți să vă vorbesc despre pasiune? Sigur că da. Porniți

aparatul, va rog. (*Lelia pornește casetofonul.*) În urmă cu zece ani, mi-am dat seama că importurile noastre de medicamente cer mari sacrificii valutare. Mi-am propus o cercetare fundamentală, dar cu implicații practice inedite. M-am mobilizat, am dat prioritate...

LELIA (*oprește casetofonul*): N-am de gînd să stric interviul! Nu mai am nevoie de nimic în plus, peste ceea ce ați spus.

TIBERIU: Dar n-am spus nimic despre munca mea.

LELIA: Ați spus. N-aș fi crezut că este atît de pasionantă. (*Cu entuziasm.*) V-am ascultat și am înțeles ce înseamnă, de fapt, sacrificiul... Erați atît de frumos, vorbind despre el, atît de măreț, chiar, încît v-am privit aproape indecent și v-am supărat. Să-ți neglijezi prietenii, să-ți refuzi orice distracție cotidiană, lăsîndu-te absorbit total, absolut, de munca ta, ca un dăruit, ce poate să fie mai minunat? Ce femeie care ascultă această mărturisire extraordinară, de o sinceritate împinsă pînă la neverosimil, nu s-ar simți înfiorată, n-ar visa să se afle în preajma pasionatului, nu s-ar simți mindră de tovărășia lui? Veți primi zeci, sute de scrisori, după această emisiune... (*Îl privește emoționată.*) Și eu, în comentariul meu, voi vorbi despre farmecul pe care-l degajă personalitatea celui care a avut tăria renunțării la viața banală, pentru realizarea unui scop măreț, poate, cîndva, încununat chiar de un premiu Nobel!

TIBERIU: Credeți că merit un astfel de comentariu?

LELIA: Cu prisosință. Mă întreb dacă am destul talent, ca să-l fac pe măsura subiectului.

TIBERIU (*emoționat*): Domnișoară, de mult timp nu m-am simțit atît de bine... Parcă redescopăr viața.

LELIA: Viața noastră banală, lipsită de marile idealuri.

TIBERIU: Poate banală, dar atît de plăcută, totuși. Plină de plăcerile ei, mai mărunte, dar constante. Neînsemnate pentru umanitate, dar pline de însemnătate pentru om.

LELIA: Mici...

TIBERIU: Mici, dar multe. Mici, dar presărate de dimineață pînă seara. Mici, dar prezente de luni pînă duminică seara, și iar de luni pînă duminică seara. Mici, dar care nu dispar nici primăvara, nici vara, nici toamna, nici iarna... Toate astea le plătești pentru o plăcere de calitate, de calibru, care vine atît de rar, uneori la zece ani, alteori rămîne doar o speranță.

LELIA: E ca și cînd ai schimba o mie de monezi mărunte, pentru o bancnotă de valoare...

TIBERIU : Care se poate vedea, spre disperarea ta, falsă... Și o iei iar de la cap!

LELIA : Cu și mai multă noblete... Ce ar fi omenirea, civilizația, fără acest sacrificiu continuu, al celor mai nobili reprezentanți ai noștri? Se vorbește mereu despre realizări, realizări, realizări și se uită că în spatele lor sînteți dumneavoastră, acești oameni minunați, care vă puneți în slujba societății! Eroi! timpului nostru!

TIBERIU : Întîlnesc atît de rar o femeie care să gîndească așa... Sînteți o excepție. O fericită excepție... Pînă acum, m-am trezit de fiecare dată singur și neîndeminat în aranjarea vieții mele domestice... Să știți că la mine, de obicei, e-cam dezordine, Acum am aranjat lucrurile. Vă așteptam și...

LELIA : Nu trebuia să puneți o ordine banală, într-o dezordine expresivă. Grăitoare! Semnificativă! Mi-ar fi făcut mare plăcere să mă trezesc în mijlocul unei dezordini care să-mi spună ceva despre locatar. *(Îi vine o idee.)* Nu vreți să aducem locuința la imaginea ei firească? La dezordinea ei „semnificativă”? M-aș simți extraordinar! Să nu vă surprindă propunerea mea. Sînt o fire cam extravagantă.

TIBERIU : Nimic mai ușor decît să provocăm dezordine! Ordine se face mai greu. În dezordine, sînt chiar specialişti. Îmi dai o mîină de ajutor?

(Împreună, simțindu-se foarte bine, aduc locuința în dezordinea inițială. Tiberiu aduce cămăși, pe care le înșiră pe spătarul scaunelor, scoate cîteva perechi de pantofi, pe care Lelia îi „seamănă” prin cameră, întrebîndu-l mereu, din privire, dacă acolo sau acolo. Tiberiu mai aduce un braț de suluri de calc, pline de tot felul de scheme, pe care amîndoi, cu aceeași bună dispoziție, le împrăstie peste tot. El montează o planșetă. Sînt aduse cîteva teancuri de cărți. ...Se întîlnesc în mijlocul camerei, cu brațele pline de obiecte, bine dispuși, chiar fericiti de indeletnicirea lor și, spontan, ea îl îmbrățișează și îl sărută.)

LELIA : Te-am prevenit că sînt extravagantă.

TIBERIU : Domnișoare Lelia!

LELIA : Acum, după ce ne-am sărutat, e cazul să renunțăm la pronumele de reverență.

TIBERIU : Lelia! Mă simt obligat, ca un om corect ce sînt, să-ți fac o mărturisire neplăcută. Chiar acum, în clipa cînd am descoperit amîndoi sentimentele care ne unesc.

LELIA : Nu e prea repede?

TIBERIU : Corect este să-ți vorbesc imediat despre trecutul meu sentimental, nu tocmai fericit...

LELIA : Vrei să mă obligi și pe mine la destăinuiri? Nimic nu e mai neplăcut pentru o femeie, decît trecutul ei, oricît de fericit. Trecutul, dragul meu, e ca o carte citită: o pui în bibliotecă și n-o mai răsfoiești! Nu-ți fie teamă, „biblioteca” mea sentimentală nu concurează Biblioteca Academiei! Noi vom citi împreună propria noastră carte, apărută în colecția „Romanul de dragoste”.

TIBERIU : „Biblioteca” mea sentimentală se reduce la cîteva volume. Foarte triste. Pentru că, trebuie să recunosc, toate femeile m-au părăsit lăsîndu-mi același bilet: „Nu mai suport! Ești îngrozitor de plicticos!”

LELIA : Îngrozitor?

TIBERIU : Da! Îngrozitor! *(Scoate, grăbindu-se, din sertarul biroului, un carnet, îl deschide, îi arată ceva.)* Poftim, cîtește aici. În carnetul ăsta sînt trecute sarcinile pe care le am de realizat. Unele mai apropiate, altele mai îndepărtate. Poftim, privește, toate sînt bifate, realizate, în afară de una: Însurătoarea! Pe asta o trec de zece ani dintr-un carnet în altul, pentru că, la fiecare început de an, îmi cumpăr unul nou... Am rămas cu o colecție de scriitori, cu texte identice: „Nu mai suport! Ești îngrozitor de plicticos!” E interesant să vezi același text scris de mai multe mîini. Aș putea să fac întînse studii grafologice.

LELIA : Cunosc incapacitatea femeilor de a se atașa unei idei mari! De a înțelege o... *(caută cuvîntul, privește în jur)* ... o dezordine creatoare. Eu am și început să mă obișnuiesc cu ea, deși, în primul moment, m-am cam speriat...

TIBERIU : Te-ai speriat?

LELIA : E mult spus. M-a intrigat. Dar uite că a început să-mi placă. Simt chiar nevoia de a contribui și eu cu ceva. *(Își aruncă pantofii din picioare, unul într-o parte a camerei, celălalt, în alta.)* Ai dreptate, trăiești un sentiment de libertate absolută. Nici o grijă pentru conveniențe. Singura preocupare constantă, adevărată, rămîne scopul nostru mare! Vezi că vorbesc la plural? Mi l-am însușit. De-acum, e și al meu.

TIBERIU : Lelia! Niciodată în viața mea n-am întîlnit o femeie care să mă înțeleagă atît de bine. E prima dată cînd regret că nu sînt un tip spiritual, să le cuceresc prin cîteva vorbe de duh...

LELIA : Sînt sătulă de vorbe de duh! ... Vreau pasiunea ta gravă. Mă înalță în propriii mei ochi! Ce inspirată am fost cînd m-am zbatut să obțin eu acest interviu!

TIBERIU : Sînt fericit! Hai să terminăm!

(Continuă realizarea dezordinii. Se întîmplă, însă, fenomenul ciudat că, de la

un moment dat, harababura începe s-o sperie pe Lelia. Primește orice nou transport cu mirare vădită. „Și astea?! ... Și astea!? ...”, întorcându-se, și el confirmă și căru mai departe, întrerupându-se doar ca să mai smulgă un sărut. În sfârșit, trage fața de masă de pe masă, răstoarnă un pahar, nu se grăbește să-l ridice. Lelia sare și-l așază la loc. Camera arată ca după un cutremur. Tiberiu o admiră, fericit că-și regăsește mediul ambiant obișnuit.)

LELIA (cu oarecare teamă): Asta-i tot? TIBERIU: Să ne oprim!

LELIA (repede): Să ne oprim!

TIBERIU (admiră): E aproape bine! Foarte aproape de obișnuit. Ar mai fi ceva...

LELIA (speriată, îl oprește): Nu! E de ajuns! E foarte bine.

TIBERIU (modest): Oarecum. Așa arată duminica, după ce fac ordine. O dată pe săptămână, fac puțină ordine.

LELIA: Altfel n-ai mai putea intra în casă...

TIBERIU (se amuză): Chiar așa. Citesc, arunc cărțile pe jos, și nu se mai deschide ușa... Plimbă-te puțin, să vezi ce plăcut e... (O ia de mână, se plimbă prin cameră pășind peste tot felul de obiecte, rămânând într-un pictor până găsesc loc unde să-l pună pe celălalt.) Minunat! Ce bine că am găsit un om care să fie indiferent la mărunțișurile vieții de fiecare zi! (Se sărută.) Ciudată este viața! Dacă acum câteva ore, numai acum câteva ore, m-ar fi întrebat cineva: „Cum stai cu viața personală?”, aș fi răspuns hotărât: „Nu mă interesează viața personală. Eu mă confund cu munca mea! Nu am înțeles nici o femeie care să înțeleagă o pasiune mare!” De aceea și aruncasem carnetul în sertarul biroului, mă obișnuisem cu gândul că nu voi reuși niciodată să bifez această sarcină importantă. Acum, ai apărut tu, și aș răspunde: „Da! Există asemenea femei! Am simțit în pasiunea cu care a vorbit despre descoperirea mea că știe s-o prețuiască!” Poftim, am bifat și sarcina asta! Dar ce-i cu tine? Pari puțin contrariată.

LELIA: Trebuie să mă obișnuiesc. Una e teoria (arată camera), și alta e practica. Îți trebuie puțin timp pentru acomodare.

TIBERIU: Vei avea timp suficient. Eu plec dimineața și vin seara, uneori noaptea târziu. Nu mă pot desprinde de laborator.

LELIA: Am să te aștept, liniștită, în mijlocul acestui dezastu, convinsă că ajut în acest fel știința și pe slujitorii ei!

TIBERIU (îngrijorat): Sper că nu te apuci să faci ordine.

LELIA: Cum să fac așa ceva?

TIBERIU: Asta n-au înțeles celelalte femei. Că-mi distrug mediul, printr-o ordine nefirească. O cameră de burlac nu este o cameră dintr-un magazin de mobilă, în care totul e așezat la milimetru.

LELIA: Evident. E nevoie de oarecare spirit, ca să pricepi asta. Ca să guști dezordinea asta... atât de greu realizată... O să-i ducem dorul, vara, când vom pleca în concediu.

TIBERIU: Concediu? N-am mai fost în concediu de zece ani. Lucrările au o continuitate care nu-mi permite luxul ăsta. Și dacă mi-ar permite, n-aș putea să plec. O zi dacă nu-mi vâd animalele de experiență, mă cuprinde îngrijorarea.

LELIA: Și duminica?

TIBERIU: Știința nu are zile de sărbătoare. Duminica mă simt cel mai în largul meu. Toți sînt plecați... În laborator e liniște, liniște... Îmi adun gândurile... Sînt zilele cele mai fructuoase. Într-o zi de duminică mi-au venit ideile hotărîtoare pentru a face descoperirea care te-a emoționat atîta.

LELIA: O să stai acasă și o să te aștept. Cînd vii, ne așezăm în fața televizorului și ne simțim bine.

TIBERIU: Televizorul, cu filmele lui anoste! Seara îmi ordonez ideile și îmi fac, mental, un plan pentru a doua zi. E una dintre cele mai plăcute ore... Lenevesc cu gândurile mele... Uneori descopăr erorile de peste zi... Singura mea rugămintă este să nu-mi adresezi nici un cuvînt. Îmi perturbă gândurile și asta mă enervează. Intervii cu cine știe ce banalitate și pui capăt unui gând pe care s-ar putea să-l pierd pentru totdeauna. Taci împreună cu televizorul tău... De ziua mea onomastică, îți promit că nu-l voi refuza... În fiecare an, îmi petrec ziua onomastică în acest fel banal, ca și cei cîteva milioane de alți telespectatori. Uneori, nu mă plictisesc...

LELIA: Ai o viață interesantă. Foarte plină.

TIBERIU: Plină, într-adevăr! Nu irosesc un minut... decît pentru masă.

LELIA: La masă n-o să-mi mai scapi. Îți gătesc numai ce-ți place, și mîncăm împreună, la colțul mesei, ca doi îndrăgostiți...

TIBERIU: Dar eu vin foarte rar acasă, pentru masă! Mîncîm în laborator. Asistentă mea îmi cunoaște gusturile, îmi cumpără sandvișurile preferate... De aceea nu am nimic pregătît acasă. Și acum, frigiderul e gol. Pentru interviul ăsta am cumpărat ceva de băut, la mîncare nu m-am gîndit... Dau o fugă pînă vizavi, să cumpăr ceva. Mîncăm pe acest colț de masă. Da? Golește-l și întinde un șervețel. Vezi, poate găsești două farfurii curate în

bucătărie, dacă nu, spală citeva; în două minute, sint înapoi. Ai vreo preferință?

LELIA: Cumpără ce crezi tu.

TIBERIU: O să cunoști preferințele unui burlac înrăit...

LELIA (*cînd să iasă, îl întoarce din drum*): Tiberiu... Nu mă săruți?... Un bărbat, cînd pleacă de lângă iubita lui, o sărută...

TIBERIU: Scuză-mă. Din grabă. Eram foarte grăbit să mă întorc. (*O sărută pe obraz.*) Pot să plec?

LELIA: După ce mă săruți.

TIBERIU: Păi... nu te-am sărutat?

LELIA: M-ai pupat! Un sărut e altceva. Eu te-am rugat să mă săruți. Să mă săruți ca atunci cînd tot Universul se reduce la persoana mea. Cînd dispar și cerul, și pămîntul, și experiențele de laborator, chiar și cromozomii... Ca și cînd s-ar fi spart și eprubetele, și mojarale, și pipetele, și pe deasupra acestui dezastru plutesc eu, și tu doarești să mă oprești, pentru că însemn mai mult decît ele.

TIBERIU (*amuzat*): Ce fantezie apocaliptică!

LELIA: Aș fi vrut să mă săruți ca și cînd am fi trăit grandoarea unui cataclism.

TIBERIU: Nenorocirea lui!

LELIA: Nenorocirea și grandoarea lui! Te rog să mă săruți așa. Te iubesc, Tiberiu! Vreau să păstrez amintirea acestui sărut.

(*Se sărută, cu oarecare pasiune.*)

TIBERIU (*impresionat de sărut*): Te iubesc, Lelia! Unui singuratic i se înțimplă ușor așa ceva, cînd descoperă o ființă minunată ca tine. Așteaptă-mă!

(*Tiberiu pleacă după cumpărături. Lelia rămîne descumpănită în mijlocul camerei. Trece un timp bun pînă se hotărăște să formeze un număr de telefon.*)

LELIA: Alo? Mircea? Lelia la telefon.

MIRCEA (*în receptor*): Hai, dragă! Te așteptam! Luăm masa cu George și Ioana. La Metropol. Un restaurant nou! Am auzit că are o orchestră foarte bună. Se dansează... Alo? Auzi?

LELIA: Iar la restaurant?

MIRCEA: Dacă nu vrei, mergem la un spectacol. Un spectacol nou de varietăți.

LELIA: Nu te-ai săturat de fetițele alea? Sau îmbătrînești și...

MIRCEA: Bine, dragă! Facem altceva. O plimbare cu vaporeșul.

LELIA: De cîte ori ești în pană de fantezie și nu știi să-mi oferi ceva, apelezi la vaporeș. De ce nu mă inviți în

parcul de distracții, să mă învîrt cu roata mare...

MIRCEA: Zău că n-ar fi o idee rea. Sau, dacă nu, mergem la circ. Trebuie să facem ceva. Doar n-o să pierdem timpul plictisindu-ne în casă, în fața televizorului! Treccm prin magazine, vedem ce mai e nou.

LELIA: Mă plictisește de moarte îngheșuiala din magazine. Ar trebui să avem și noi o preocupare mai serioasă.

MIRCEA: Păi nu avem? Dimineața, la serviciu, n-am preocupări serioase? În rest, e timpul meu, îl petrec așa cum vreau! Mă distrez cum îmi place. Tu ce faci? Ai obținut ceva interesant pentru emisiunea ta?

LELIA (*trist*): Am descoperit că mai multe bucurii mici, mărunte, cotidiene, fac mai mult decît o bucurie mare, care vine la zece ani...

MIRCEA (*ride*): Tot ciudată și aplecată spre filosofie ai rămas.

LELIA: Din păcate, nu sint aptă să filosofez. Și nici să trăiesc bucuriile mari... O să le trăim pe cele mici... pentru care sintem făcuți noi...

MIRCEA: Nu cumva ai băut ceva? Preen te străduiești să fii profundă. Sau te-a impresionat prea tare „eroul” tău „pozitiv”, sau ți-a ratat interviul și n-ai reușit să păstrezi nimic pentru emisiune.

LELIA: Ba da! Am păstrat! Un sărut! Am ținut neapărat să-l iau cu mine. Deși, poate că numai din curiozitate...

MIRCEA (*ride*): Ești nebună! Hai, vino repede! Ne așteaptă George!

(*Lelia așază receptorul, pornește radioul, privește lung dezordinea din cameră, scrie ceva pe o foaie de hîrtie, apoi își ia casetofonul și iese. Se aude muzică. Peste puțin, intră Tiberiu, fericit, cu un braț de pachete.*)

TIBERIU: Am sosit... Ești în baie? Ca să fii sigur că nimeresc ceva pe gus-tul tău, am cumpărat ce-mi place și ce nu-mi place. M-am gîndit că gusturile mele sint cam rudimentare... Ceva șuncă... ceva brînză... Știi ce-am luat pentru tine?... (*Așteaptă, nu i se răspunde.*) Știi ce-am luat pentru tine? Lelia!

(*Iese, caută în baie și în bucătărie, revine trist și cu un zîmbet amar în colțul gurii. Dă cu ochii de foaia de hîrtie pe care Lelia a scris ceva...*)

(*Îa pachetele și le aruncă într-un coș de hîrtii. Păstrează numai unul, din care scoate un sandwich și începe să mănînce... Cortina coboară încet.*)

Tabloul 2

Același decor. El stă la birou și scrie. Camera este oarecum în ordine, dar nu atât cât ne-am așteptat. În orice caz, nu mai vedem „harababura expresivă” realizată împreună cu Lelia. Vom „descoperi” în felul lui de a se comporta cu Sanda că experiența Lelia a lăsat oarecare urme: acum e un bărbat mult mai sigur pe el, fără a se fi schimbat fundamental, evident.

Se aude soneria, de câteva ori, până când se hotărăște să lase tocul și să deschidă. Revine cu Sanda, o reporteră până-n 30 de ani, cu aparatul de înregistrare la ea.

SANDA : Bună ziua.

TIBERIU : Bine ați venit, vă așteptam. Înainte mă speria un interviu, acum sint mai obișnuit cu ceapa asta pe care mi-o puneți sub nas. În urma descoperirii făcute, am primit și câteva ore de profesor, la facultate, am început să capăt deprinderea de a vorbi unui auditoriu... Sper că nu vă confund, sinteți de la revista pentru tineret „În pragul vieții”.

SANDA (jără timiditate, dar respectuoasă) : Eu scriu rubrica „Exemple demne de urmat”. Poate că ați citit...

TIBERIU : Nu citesc publicația dumneavoastră, pentru că am depășit vîrsta. N-aș citi nici rubrica dumitale, pe care o bănuiesc plicticoasă.

SANDA : Vai, dimpotrivă, primesc multe scrisori de la cititori...

TIBERIU : De la cei mai neajutorați, probabil. Un tînăr inteligent nu cred că citește cu interes o rubrică aproape sigur didacticistă pînă la sațietate și în care află, număr de număr, că secretul succesului în cariera științifică este munca, munca și iar munca. Toți savanții, în rubricile astea, parcă s-au înțeles să vorbească în aceeași termeni! Și de aceea par cam timpotei în ochii tinerilor de valoare, care așteaptă altceva de la ei, decît afirmații preambalate.

SANDA (cam dezamăgîtă) : Totuși, munca...

TIBERIU : Da, domnișoară... (îi privește mîna.) Parcă domnișoară.

SANDA : Domnișoară.

TIBERIU : Da, domnișoară, trebuie să muncească, de fapt, să învețe, la vîrsta căreia vă adresați dumneavoastră, dar pe mine mă plictisește îngrozitor articolele aștea în care toți oamenii de știință descoperă tinerilor „marele secret” că trebuie să muncească, să muncească și iar să muncească, pentru că așa a zis nu știu ce om de știință, că talentul este format din foarte multe procente de transpirație și numai din câteva procente, neglijabile, de inspirație.

SANDA : Edison cred că a spus...

TIBERIU : Ei bine, mințea. Și Edison are dreptul să mintă, ca oricare alt om, deși a fost un mare inventator.

SANDA : Dar el a muncit...

TIBERIU : Știu, domnișoară, că a muncit, dar dacă nu avea scîlpire de geniu, putea să muncească de seara pînă dimineața și de dimineața pînă seara, că nu inventa nimic. Inventatorii nu se fac, domnișoară, inventatorii se nasc. Așa cum nu se fac scriitorii, pictorii, muzicienii. Ei se nasc așa și unii dintre ei, chiar leneși, reușesc să crezeze opere deosebite!

SANDA : Totuși, exemplul de viață pentru tineri...

TIBERIU : Ca să le dăm un exemplu de viață, trebuie să mințim? E acesta un exemplu de viață? Sint convins că, în rubrica dumneavoastră, toți savanții au fost premianți, și-au iubit părinții, și-au iubit frații, și-au iubit colegii, și-au iubit vecinii, și-au iubit pisicile, și-au iubit iubitele... (Arată revistele pe care le are ea sub braț.) Asta e revista dumneavoastră?

SANDA : Da. M-am gîndit că poate nu ați urmărit rubrica mea și am vrut să vă arăt cum este concepută. (Ea vorbește, el deschide o revistă, citește.) Știți, rubrica are o anumită înținută... își urmărește consecvent scopul...

TIBERIU (absent, citînd) : Normal.

SANDA : Adolescenții sint la vîrsta cînd exemplele de viață le deschid perspective...

TIBERIU (citînd, aprobă) : Normal.

SANDA : Munca unui savant, pasiunea, dăruirea...

TIBERIU (citînd încruntat) : Normal.

SANDA : Tineretul se cuvine să fie îndemnat la o viață...

TIBERIU : Minte! (Sanda tace milc, el se referă la ceea ce citește.) Minte, domnișoară! Dacă vrei, vă scriu un articol în care să pun la punct adevarul.

SANDA (încercînd să vadă ce a citit) : La cine vă referiți?

TIBERIU: La colegul meu, biologiul Marinescu. În interviul ăsta spune multe minciuni.

SANDA: El a descoperit gena care se crede că dirijează procesul de apărare a organismului.

TIBERIU: Asta pretinde el.

SANDA: Dar și alți biologi, din străinătate, sînt acum de aceeași părere...

TIBERIU: Știu, dar se înșală. Eu dau altă interpretare faptelor descoperite de el. A descoperit ceva foarte interesant, de acord, e un om de știință remarcabil, dar minte ca un chelner! Pretinde în interviu că era bun la învățătură... Era puturosul clasei. În clasa a unsprezecea abia a scăpat de repetenție.

SANDA (*speriată*): Cum se poate!

TIBERIU: Uite că se poate! Știu sigur, pentru că am fost coleg de clasă.

SANDA: Rivali, desigur, la premiu...

TIBERIU: Rivali? Nu. El era să rămînă repetent, în timp ce eu chiar am rămas repetent!

SANDA (*dă un mic țipăt de surpriză*): Ah!

TIBERIU: Amindoi eram leneși și chiu-langii, eu puțin mai rău decît el, pentru că mie îmi plăcea să și fur!

SANDA (*dă un țipăt mai tare de surpriză*): Și ce...

TIBERIU: Ce furam? Multe. Furam caise... de la un vecin furam bicicleta unui bătrîn și mă plimbam cu ea, după care o abandonam unde-mi venea, ca să nu mă prindă, furam pepeni de la țărani din piață care ni se păreau mai zgîrciți. Un coleg îi ținea de vorbă și eu șuteam...

SANDA (*țipăt de spaimă, oriplită de cuvîntul dur*): Șuteați?

TIBERIU: Pardon... Sigur, tineretul... Vroiam să spun că luam... subtilizam... Îmi însușeam un pepene... Ei bine, e adevărat, Marinescu nu mergea cu noi la toate astea, în schimb îi plăcea să chinuiescă pisicile și cîinii...

SANDA (*țipăt curat de groază*): Ah!

TIBERIU: Avea obiceiul... poate chiar plăcerea de a lega cutii de conserve de coada cîinilor, și le dădea drumul pe stradă. Bieții cîini alergau înnebuniți, urmăriți de zgomotul cutiei... Ați legat vreodată o cutie de conserve de coada unui cîine?

SANDA: Vai, nu!

TIBERIU: Pînă la un punct, este amuzant, dar eu nu suportam asta!

SANDA: Vă rog să nu mai dezvăluiți nimănui acest amănunt.

TIBERIU: N-am mai povestit niciodată toate astea, pentru că n-am mai fost întrebat.

SANDA: Dar academicianul Marinescu, fostul dumneavoastră coleg, este... președintele „Asociației pentru protecția animalelor”!

TIBERIU (*mirat*): I-auzi! E o formă de a-și răscumpăra prostiile tinereții!

SANDA: Vă imaginați ce s-ar întîmpla, dacă membrii asociației ar afla ceea ce mi-ați dezvăluit mie? ... În ochii tuturor trece drept un om foarte blînd și iubitor de animale.

TIBERIU: Dar eu n-am făcut afirmații contrare. Și eu cred că este un om foarte bun și chiar milos...

SANDA: Bine, dar din ceea ce ați povestit...

TIBERIU: Dar dumneata m-ai întrebat despre copilărie, nu dacă este milos... Dumneavoastră confundați năzbitiile copilăriei cu felul lui de a fi... Dacă am judeca așa... eu ar trebui să fiu un gangster calificat, pentru că în copilărie șuteam... pardon... subtilizam pepeni de la țărani care ni se păreau a fi mai ai dracului! ... Da, să vă mai spun ceva despre Marinescu...

SANDA (*oprindu-l speriată*): Nu! Mulțumesc! Nu mai vreau să știu nimic! Dînsul mi-a dat interviul pe care îl aveți în mînă.

TIBERIU: Plin de minciuni.

SANDA (*trece peste întreruperea lui*): Tineretul știe cîte ceva despre dînsul, ca om și savant.

TIBERIU: Neadevăruri, mai ales privind copilăria. Dă-mi voie să-ți mai spun eu despre el cîteva...

SANDA (*mai speriată*): Nu! Mulțumesc! Am venit aici să aflu cît mai multe despre dumneavoastră. Știți, dacă aș publica cîte sinteți invidios pe succesele lui?

TIBERIU: Eu?

SANDA: Toată lumea știe că opiniile dumneavoastră, în multe privințe, sînt opuse.

TIBERIU: Este adevărat, dar sîntem prieteni de treizeci de ani! Țin mult la el. Asta nu mă obligă să mint, cînd dau un interviu la o rubrică plicticoasă. De fapt, voiam să adaug ceva în favoarea lui.

SANDA (*porneste reportofonul pe care, pînă acum, cînd l-a închis, cînd l-a deschis, în funcție de ceea ce i se spune*): Vă rog.

TIBERIU: Dacă e adevărat că el se purta oarecum urît cu animalele, în schimb nu era deloc bătăuș. În privința asta ne deosebeam fundamental, pentru că eu am fost un bătăuș de prima mînă. (*Ea oprește reportofonul.*) Lăsați-l să înregistreze! Vă e teamă că mi se umbrește imaginea în fața viitorului? Că voi dezamăgi tineretul?

SANDA: Am cam pierdut orice speranță în privința interviului. Văd că nu vreți să-mi spuneți nimic demn de transmis tineretului...

TIBERIU: A, ba da! Pot să le spun un lucru foarte important. (*Ea porneste reportofonul.*) Cînd îți dai seama că

nu mai ai încotro, și vei ajunge să te bați cu cineva, cel mai indicat lucru este să lovești tu primul! *(Ea închide brusc reportofonul.)* Lăsați-l să înregistreze, pentru că ce vă spun este foarte, foarte important. Cel care lovește primul iese învingător. Adversarul se sperie și...

SANDA: Dar de ce vă băteați?

TIBERIU *(mărat)*: Cum, de ce? Pentru fete! Dacă mie îmi plăcea o fată dintr-un alt cartier, și o conduceam seara acasă, la întoarcere, băieții din cartierul ei îmi căutau pricină, ca să mă caștească...

SANDA *(dă un țipăt)*: Ah!

TIBERIU *(pricepe ce i-a produs frisonul de groază)*: Adică să mă admonesteze cu oarecare violență... Căutau un motiv, numai că eu le-o luam înainte și-i pocneam... adică îl loveam... adică îi administram un pumn celui mai apropiat, și luam inițiativa... Așa scăpam doar cu nasul spart și ceva vinătăi... *(îi arată)* Vedeți cicatricea asta de pe obraz, la o bătaie de genul ăsta am căpătat-o. Am ezitat să lovesc primul și...

SANDA *(disperată, gata să plângă)*: Și ce scriu eu în interviu? Pleacă ziarul la tipografie și eu n-am interviul...

TIBERIU: Cum, ce să scrieți? V-am spus atâtea lucruri interesante.

SANDA: Măcar să-mi spuneți că ați fost un elev silitor...

TIBERIU: Repetent, v-am spus...

SANDA: Totuși, făceați ceva, munceați...

TIBERIU: Puturos!

SANDA: Vă ajutați mama la treabă...

TIBERIU: Niciodată. Din cauza asta mama nu ezita să-mi tragă câte o mamă de bătaie!

SANDA *(împăt de spaimă)*: Vai! Bătaie? Pedagogia desfide acest fel de educație.

TIBERIU: Nu știu ce face pedagogia, știu ce făcea mama, și eram bucuros că scăpam cu bătaia ei. Dacă mă turna...

SANDA: Vai!

TIBERIU *(înțelege că a izbit-o cuvântul)*: Dacă îl informa pe tata că am mai făcut o trăznaie, el își scotea cureaua și-mi făcea... *(e gata să spună un cuvânt urât, ea își astupă urechile, el continuă, altfel)* Îmi făcea spatele numai dungi, dungi.

SANDA: Imposibil! Bătaia distruge personalitatea copilului!

TIBERIU: Dumneata de ce ai venit la mine?

SANDA *(nedumerită)*: Am venit la savantul... personalitatea dumneavoastră în domeniul...

TIBERIU: Ei, vezi? Nu mi-a deteriorat deloc personalitatea. Asta e o absurditate, domnișoară. Toți savanții omenirii, de când există știința și pînă la

născocirea prostiei, că bătaia știrbește personalitatea copilului, toți-toți, sute de ani, au primit o educație în care bătaia nu era exclusă... După prostia asta ar însemna că nici unul nu avea personalitate, pentru că au fost urechiate la școală, cînd făceau vreo năzbitie? Dimpotrivă, dacă tata m-ar fi educat fără curea, cred că apucam pe cărări greșite, pentru că eram foarte zburdalnic. Nu știu cum o fi la alți copii, dar celor ca mine, câte o bătaie nu le strică... Aș fi ajuns o pușlama, crede-mă!

SANDA *(disperată)*: Dar spuneți-mi și ceva ca să pot scrie interviul! Măcar două fraze, pe care să le dau cu literă corp 12 și să ocup spațiul... Ați ajuns profesor universitar, savant cunoscut în toată lumea, bătîndu-vă și mincînd bătaie, lenevind și furînd pepeni?

TIBERIU: Nu, domnișoară! Am spus eu așa ceva? Cînd am crescut ceva mai mare, de fapt, după ce am terminat liceul, mi-a venit mintea la cap. Cînd ești copil, mai știi de frica nuielii. Cînd ajungi om în toată firea, începi să judeci. La sfîrșitul liceului, tata m-a luat deoparte și mi-a spus: „Mă, găligane! *(Ea dă un mic țipăt, el reia altfel spusă tatălui.)* Dragul meu băiat — mi-a zis dînsul — de acum ești mai lung decît mine. Mi-e rușine să te mai cîrlesc. E timpul să te faci băiat serios, să-ți alegi o meserie, că altfel te faci de risul lumii! Și mă faci și pe mine de ris... Nu se poate să nu te pasioneze ceva. Apucă-te de treaba care te pasionează și ține-te de ea. În clipa asta, rup nuiaua!” Și a rupt-o... Și m-am gîndit că are dreptate. Pentru că mă pasiona știința, m-am pus pe treabă... Și am muncit, ziua și noaptea, cu o pasiune extraordinară. *(Ea deschide, discret, aparatul.)* Nu mă mai interesa nimic altceva. În mine s-a produs o schimbare atît de mare, de parcă m-aș fi născut a doua oară. Am devenit retras și neîndeminatic... timid și cu capul în nori! Pe măsură ce pătrundeam mai adînc tainele meseriei mele, pasiunea și dorința mea de a ști cît mai multe creșteau. Munceam de dimineața pînă seara și de seara pînă dimineața, cu o sete de cunoaștere mereu sporită. Îmi descoperisem vocația... Mai bine zis, vocația mea a început să se facă simțită... Au apărut primele idei... Am dorit să le experimentez, să le verific. Asta cerea și mai multă muncă... Nu mă mai interesa nimic, în afară de munca mea... Uite, n-am avut vreme nici să mă înșor, măcar... Viața mea a trecut și, acum știu sigur, va trece toată între laborator și casă, casă și bibliotecă, bibliotecă și laborator, pentru că altfel ești depășit de evoluția rapidă a

științei, nu mai ești la curent cu ceea ce se întâmplă nou în lume, și rămâi de căruță... *(Își amintește.)* Dar, vă rog, timpul pe care vi l-am acordat a trecut. Îmi pare rău, sînt extrem de ocupat. Trebuie să termin, pînă la ora 12, o comunicare, și mai am de adăugat ceva... Sînt dezolat că v-am dezamăgit, că nu aveți ce scrie, dar... Mai luați-i încă o dată un interviu colegului meu Marinescu. El văd că e dispus să înșire tot felul de minciuni și să repete formulele stereotipe despre muncă și iar muncă. Eu, dacă vreți, vă scriu un articol în care să-l combat... Părerile noastre știți că sînt diametral opuse în privința cercetărilor... Dar eu nu mint cînd vorbesc despre copilăria noastră, cum minte el... O să vă certe, la redacție, că nu aveți interviul?

SANDA : N-o să mă certe, pentru că îl am... O să-l intitulez „Savantul bălăuș !” Cu titlul ăsta sînteți de acord ?

TIBERIU : De acord, de acord. Ce senzație va face printre colegi, dar mai ales printre studenți... Vor crede că am mințit. Dar, ca să păstrăm adevărul, vă rog să scrieți și că furam pepeni de la țaranii care ni se păreau mai zgîrciți...

SANDA : Eu vă promit că scriu, da' nu vă promit că apare. Nu cred că o să treacă de redactorul-șef... Știți, rubrica noastră...

TIBERIU : Se adresează tinerilor anosti și lipsiți de imaginație... Ceilalți știu că orice copil, chiar și cel mai zburdalnic, poartă în ranița lui bastonul de savant... Unii copii umblă în raniță și dau de el mai devreme, alții mai tîrziu, dar dacă bastonul este acolo, cu siguranță că într-o zi va fi descoperit. Dacă ranița e goală... copilul va citi conștiincios rubrica : „Exemple demne de urmat”, va primi premiu în fiecare an, va deveni un onorabil inginer, sau medic, sau un funcționar de care este, de altfel, mare nevoie... pentru că ei fac atmosfera generală a unei societăți, stilul ei, calitatea ei... Fiecare om își merită stima lui, dacă este cu adevărat om ! Vă mulțumesc pentru interviu.

SANDA : Și eu... Pînă la urmă, o să fie un interviu foarte interesant.

(Reportera pornește spre ușă. Cînd s'a iasă, el i se adresează.)

TIBERIU : Domnișoară ! *(Ea se întoarce mirată spre el, îl vede ezitînd.)* Pot să vă pun și eu o întrebare ? Interviul contra interviu...

SANDA : Vă rog.

TIBERIU : Nu este vorba despre profesia dumneavoastră.

SANDA : Nu acord decît interviuri profesionale.

TIBERIU : Astea sînt, de regulă, anost... SANDA : Depinde numai de cel care răspunde...

TIBERIU : Cel puțin așa sînt cele la care am răspuns eu...

SANDA : Mă tem că și răspunsurile mele nu sînt mai interesante. Vă rog. Aștept întrebarea.

TIBERIU : Contrar obiceiului, la mine întrebarea e mai lungă și răspunsul foarte scurt. O silabă. Da sau nu... Pentru că sînt un bărbat foarte ocupat, și n-am timp de nimic altceva în afară de problemele mele, am nevoie de o ființă care să se ocupe de toate celelalte... Vrei să fii soția mea ? *(De surpriză, ea se clatină, e gata să cadă, el se repede, o susține.)* Mulțumesc, domnișoară, și leșinu-i un răspuns ! Sînt obișnuit și cu răspunsul ăsta... *(O așază pe fotoliu.)* Am constatat că asta-i o întrebare care dărimă orice femeie... Mai rău ca un glonț tras în inimă...

SANDA : Nu sînteți în fața primului leșin ?

TIBERIU : Nu. Nici pe front n-aș fi făcut atîtea victime... Am început să mă socotesc un killer sentimental... Ar trebui să fie pedepsit și acest fel de a ucide... Să vă dau o bucatică de zahăr cu apă ?

SANDA : Celelalte și-au revenit cu acest tratament ?

TIBERIU : Cu o excepție, pe care a trebuit chiar s-o palmuiesc... Căzuse într-un leșin foarte profund, eram disperat și...

SANDA : Celelalte leșinau mai superficial ?

TIBERIU : Exact...

SANDA : Liniștiți-vă, nu mă palmuiți, și leșinul meu e de suprafață. Leșin foarte greu și îmi revin foarte ușor.

TIBERIU : Ați mai fost... lovită în acest fel ?

SANDA : Nu... Dacă ar mai fi tras cineva în mine cu întrebarea asta, n-aș mai fi domnișoară, că sînt pusă pe mărțit...

TIBERIU *(înviorat)* : Da ? !

SANDA : Nu mai pot scăpa de pisălogala mamei... Cu tata m-aș mai descurca, dar cu mama, nu. Toată ziua — bună ziua mă bate la cap că rămîn domnișoară bătrînă. Acum o săptămînă, după un scandal monstru, i-am promis că primul fraier care mă cere de nevastă primește răspuns afirmativ.

TIBERIU : Eu sînt primul ?

SANDA : Și ultimul... că te iubesc !... *(Îi sare de gît, îl sărută.)* Toată viața am visat un bărbat celebru...

TIBERIU : Asta-i foarte bine... *(Se desprinde ușor de ea.)* Mai ales dacă n-o să te răzgîndești, și să-mi lași un bilțel tip : „Nu mai suport...”.

SANDA : Și ?

TIBERIU (se răzgîndește): Și nimic... Stai să șterg din carnetel problema respectivă... (Ia un carnetel, taie ceva.) Asta e carnetelul meu cu probleme... Este și asta cu înșurătoarea printre ele... Acum, dacă am rezolvat-o, mă apuc să termin referatul de care ți-am vorbit, iar tu cumperi ceva de mâncare. Nu am nimic prin frigider, sînt neglijent. Aș fi putut să mă duc eu, dar, din prudență, rămîn acasă... (Își prîește ceasul.) Am întîrziat! Trebuie neapărat să subliniez cîteva idei... Să-ți dau bani pentru...

SANDA: Nu-i nevoie, am eu... Ai vreo preferință?

TIBERIU: Orice, orice... Să-ți placă ție... (Deja citește la referat.) Eu minc orice...

SANDA: O să cumpăr un kilogram de cuișe și unul de șuruburi...

TIBERIU (citește, n-a înțeles ce-a spus): Orice, orice, nu sînt năzuos la mâncare...

SANDA (a început să se amuze): Pentru desert iau pîneze, că sînt mai dulci, și bem un pahar de gaz lampant.

TIBERIU: Minunat... N-am mai mîncat de mult... O să fie delicioase...

SANDA (pentru ea): Doamne, ce noroc am avut! Mîncîcă orice, nu-i nevoie să-i gătesc nimic.

TIBERIU (a auzit ceva): De gătît? A, nu! Timp pierdut...

SANDA: Tot ce ți-am propus eu e gata pregătît... Cumpăr de la „Gospodina”...

TIBERIU: Vezi că e un magazin chiar în colț... Cumpără de-acolo!

SANDA: Poate au și un bărbat...

TIBERIU: Semipreparat! E un magazin foarte bine aprovizionat.

SANDA: Adio!

TIBERIU: Bine, te-aștept...

SANDA (mai tare): Adio!

TIBERIU: Nu întîrzia, că trebuie să plec pînă la douăsprezece cu referatul!

SANDA: Ce nebuni simpatici sînt savanții ăștia! Doar psihiatrîi mai sînt la fel de drăguți...

(Jose, Tiberiu lucrează, caută ceva într-o carte, scrie iar. Sună telefonul.)

TIBERIU (în receptor): Alo?

SANDA: Sînt eu...

TIBERIU: Care eu?

SANDA: Soția ta...

TIBERIU: Lasă-te de glume, domnișoară, eu nu sînt înșurat...

SANDA: Nu erai înșurat. Acum ești înșurat.

TIBERIU (serios): N-am chef de glume! Am de terminat un referat. Te rog să nu mă mai deranjezi...

SANDA: Dar sînt soția ta!

TIBERIU: V-am mai spus că nu sînt înșurat. Ați greșit numărul și eu n-am timp de...

SANDA: Ba ești! Te rog să cauți în carnetelul cu probleme și să vezi că te-ai înșurat. Problema înșurătorului e tăiată și trecută la realizări.

TIBERIU (a deschis carnetelul): Ai dreptate. Problema e bifată, într-adevăr. Cred că m-am înșurat. Cu dumneata?

SANDA: Cu mine.

TIBERIU: Foarte bine. Am scăpat de-o problemă dificilă. Și de ce nu vii acasă?

SANDA: Am plecat după cumpărături...

TIBERIU (lîmurit): A! Foarte bine... Vino repede, că la douăsprezece am de dus un referat urgent...

SANDA: Ți-am telefonat ca să treci iar în carnetel problema înșurătorii. Nu ai rezolvat-o încă... O trimit pe colega mea de la „Start spre necunoscut”, să-ți ia un interviu. E o ființă mai trăznită decît mine... Poate rezolvi, totuși, problema. La revedere!

TIBERIU: La revedere! (Cu ciudă, scriind în carnetel.) Fir-ar să fie! Sînt unele probleme îngrozitor de greu de rezolvat! Pe-asta o voi trece nerezolvată, dintr-un carnetel într-altul, pînă la pensie!

— CORTINA —

PARTEA a II-a

Tabloul 3

Același decor. Au apărut, însă, obiecte noi: bicicletă medicală, coardă de sărit etc. Se mai văd: un pick-up, plăci, casetofon, stație de amplificare, boxe, afișe cu Beatles și ABBA. Radioul e deschis și tocmai se transmite o emisiune-magazin. În scenă nu este nimeni.

VOCEA REPORTERULUI (continuînd știrile la sfîrșitul unei melodii): Eveni-

ment monden în lumea sportului: cunoscutul fotbalist Matarona s-a căsă-

torit cu minunata Elli Scoot, celebra cîntărească de muzică psihedelică. Elli Scoot a declarat că numai Matarona a făcut-o cu adevărat fericită. Campionul mondial de box la categoria pană, Billy Martel, a primit centura cu diamante din mîna fermecătoarei Silvia Stone, regina rock-ului englez. Ei sînt nelipsiți de pe copertile marilor reviste mondene. Se știe că marea cîntărească îi pregătește personal, în fiecare zi, omleta marelui boxer. „Îmi place să-l cocolesc!” — se zice că ar fi declarat unui prieten Silvia Stone. Faimos peste noapte, lansat de o publicitate abilă, Niky Wolf a declarat: „Celebritatea și averea dobîndite fulgerător nu m-au făcut să-mi pierd cumpătul. N-am decît 30 de ani, sînt hotărît să termin liceul!” Un alt mare cîntăreț care și-a dobîndit fulgerător faima, I-am numit pe Sonny Boy, a declarat: „Crima pe care am comis-o a fost șansa vieții mele. Rămîneam un anonim!” Interviu i s-a luat în confortabila și celebra lui celulă, la sfîrșitul marelui concert dat în curtea închisorii în care își ispășește pedeapsa. Enthusiaștii admiratori ai cîntărețului puscăriș au manifestat în fața închisorii. Cîteva tinere admiratoare au mărturisit reporterului televiziunii că ar comite în orice clipă o faptă în afara legii, dacă ar avea certitudinea că vor fi închise în aceeași închisoare cu el!”

(Apare Tiberiu, îmbrăcat ca un fel de cowboy, cu o chitară de git. Deschide stația, pornește o casetă, se aude un acompaniament, cîntă o melodie country, se mai și acompaniază. Evident, chiar în play-back, vocea lui sună aproximativ, obosește, gîfîie. Lasă chitara, se urcă pe bicicleta medicală, să se antreneze. Sună telefonul.)

TIBERIU: Alo ?!

IOANA: Casa profesorului Tiberiu Velea ?

TIBERIU: Da. Eu sînt la telefon.

IOANA: Sînt Ioana Zănescu, de la revista „Start spre necunoscut”. Prietena mea Sanda Miu de la ziarul „În pragul vieții” mi-a spus că ați acceptat să-mi acordați un interviu.

TIBERIU: I-am promis. Între timp, am avut alte preocupări, mai serioase, și nu cred că mai este cazul să vorbim despre descoperirile mele.

IOANA: Totuși, i-ați promis prietenei mele. Cuvîntul dumneavoastră...

TIBERIU: Bine, vă aștept. În cît timp ajungeți la mine ?

IOANA: Mă sui pe Bisisica și în trei minute mă strecor pînă acolo.

TIBERIU: Bisisica e o marcă de mașini ?

IOANA: Bisisica este oia lui Marin Preda. Așa îmi dezmiard eu motocicletă ! Ciao !

TIBERIU: Întrați, va fi deschis.

(Închide. Tiberiu își pune și o pălărie de cowboy, trage o pereche de cizme adecvate: pare un cîntăreț autentic. Se duce, descute ușa. Își ia chitara, începe să cînte, din ce în ce mai absorbit. Se aude soneria la intrare, el cîntă, n-o aude, peste cîteva secunde apare Ioana, o femeie de 25 de ani, cu reportofonul pe umăr. Se uită, contrariată, prin cameră, nu vede pe nimeni, în afară de singurîciosul cîntăreț. I se adresează destul de tare, ca să acopere muzica. În clipa în care se vede în picioare, automat, Tiberiu începe să facă genuflexiuni, să lovească adversari imaginari: se comportă cum crede el că s-ar comporta un sportiv.)

IOANA: Academicianul Tiberiu Velea nu-i acasă ?

TIBERIU (continuînd să cînte): E acasă.

IOANA: Sînt Ioana Zănescu, reporter la „Start spre necunoscut”. Savantul e în birou ? (Tiberiu cîntă mai pasionat, convîns că o impresionează.) I-am spus că în trei minute sînt aici. (Enervată.) Da' mai stai, dom'le, liniștit, și răs-punde-mi ! Eu vorbesc cu dumneata și dumneata urii și zdrăngănești chitara aia ! (Tiberiu se oprește, alurît, ea îl întreabă răstit.) Unde-i inventatorul, dom'le ? Știi sau nu ?

TIBERIU: Știu.

IOANA: Atunci, vorbește ! N-am timp de pierdut. Unde-i ?

TIBERIU (incurcat): Eu sînt. (Drept răspuns, Ioana izbucnește într-un lung hohot de rîs, care-l enervează.) Ți-am spus la telefon că în prezent mă ocup de treburile serioase, m-am lăsat de știință. Chiar te rog să anunți asta. Dacă ai o relație la radio, anunță și acolo. Poate vor să mă asculte. Un tînar muzician care se ocupă de mine speră ca anul ăsta să-mi aranjeze un show la televiziune. (Răstit.) Încetează, du-due ! Rîsul dumitale mă enervează ! (Ea încetează, el o prinde ferm în brațe, o sărută, o lasă tablou, pleacă de lingă ea mergînd ca un sportiv, de pe un picior pe altul, continuînd să vorbească.) M-am convîns că muzica este o îndeletnicire majoră pentru omenire. Milioane de oameni îi admiră, îi stimează și-i iubesc, pe bună dreptate, pe cîntăreți: de rock, de country, de pop, de orice fel. Nu e de mirare că sînt celebri, că presa îi pune în prim-plan. Omenirea știe să-și prețuiască valorile. Asta-i un semn bun pentru societatea noastră contemporană... Oamenii au evoluat... Își apreciază semenii care îi reprezintă, vor să știe totul despre ei: cine cu cine, ce mîncă, ce hobby au, unde își confecționează îmbrăcămintea... (Începe, brusc, de fapt, să dea interviu.) Dă drumul la

aparatură de înregistrat. (Ea îl ascultă.) Desigur, regret că mi-am terminat liceul la timp, dar îl admir pe celebrul Niky Wolf, care s-a hotărât să-și termine școala. Am și mai mare admirație pentru fotbalistul Ferrari, care nici nu se gîndește la asta și a declarat că, lui, cartea i-ar fi căzut în jambiere, l-ar fi incomodat, se descurcă mai bine plătindu-și gras un secretar care-i întocmește actele și semnează în locul lui! Cultura generală a oamenilor a crescut, e firesc să aprecieze contrariul: forța fizică, șutul frumos, pasa elegantă, golul imparabil, pumnul bine plasat la ficat, direct la figură, farmecul unui knock-out, nasul zdrelit, cotonoaga dată pe furie și toate celelalte subtilități, pe care spiritul le savurează firesc... Dacă nu se dezlănțuie pe stadionul sportiv, se dezlănțuie pe stadionul muzical: urlă ca și la fotbal, se entuziasmează, ca în copilăria victor sau a omului, de tot ce scilipește și-i fură ochii, fluieră... e fericit! Omenirea merge bine, domnișoară, sînt liniștit. M-am hotărât să mă adaptez ei în această fugă după ușor! Cel mai bun lucru pe care ai putea să-l faci în clipa asta ar fi să mă săruți! (O sărută el, ferm.) Acum, te rog să-mi spui, ce vrei să afli de la mine?

IOANA: Despre descoperirea dumneavoastră... De cînd cercetați...

TIBERIU: Dragă, fleacuri. Cred că alaltăieri m-am apucat de ea, ieri era gata, în linii mari. Nu-i mare lucru, n-are rost să pierdem timpul cu ceea ce nu interesează nici publicul, nici femeile. Hai mai bine să-ți cînt melodia-trăznet pe care o pregătesc pentru televiziune. Și în ziua cînd voi apărea pe micul ecran, și voi deveni fulgerător cunoscut și iubit, ce crezi că voi face?

IOANA: Știu eu?!

TIBERIU: Te voi cere în căsătorie! Nu leșina!

IOANA: Sanda e cu leșinurile. M-a prevenit, sînt pregătită...

TIBERIU: Dacă n-ai leșinat e semn bun! Vei deveni, din ziua aceea, soția unui cîntăreț cunoscut: voi fi invitat chiar și la nunți! Ei, da! Ai să simți că n-ai trăit degeaba! Ar mai fi de așteptat cam un an...

IOANA: De ce să mai aștept? Sînt atît de convinsă că vei deveni un cîntăreț celebru încît putem face treaba asta de-acum... Cere-mă de nevastă, și mă vei avea pe loc, în amabalul de față. Eu cred în livrările făcute prompt, la cererea clientului! Așa au invadat japonizii piața mondială: prin promptitudinea livrării și valoarea design-ului! Cum ți se pare design-ul meu?!

TIBERIU: Parcă ai fi fost creată de Pino Farrina!

IOANA: Aia desenează mașini.

TIBERIU: Ești fermecătoare ca un Ferrari sau chiar ca o Dacia 1401 T.L. Vom cumpăra una.

IOANA: Eu o prefer pe Bisisica mea.

TIBERIU: De ce îi spui așa? Ce are comun motocicletă duminică cu oia lui Marin Preda?

IOANA: Behăie la fel de frumos! O să-ți dai seama cînd o să te urci pe ea. E o Mobra mare, de 150 de centimetri!

TIBERIU: Primul drum îl facem la facultate. O să fii admirat de studenții mei, cînd voi descinde de pe motocicletă!

IOANA: Va să zică, ai acceptat, sînt soția ta!

TIBERIU: Cred că da! Nu te răzgîndești?

IOANA: Ce-s nebună? Unde mai găsești cu un cîntăreț de valoarea ta, care să se uite la o biată reporteră? Cred că e timpul să-l anunț pe tata că m-am măritat. E la serviciu!

TIBERIU: Nu vrei să-i dai vestea acasă?

IOANA: Mai bine la serviciu, că nu poate să ție ca acasă! (Formează un număr de telefon.) Alo, tata! Vreau să-ți spun ceva. Ia o nitroglicerină... Ai luat? Bine. M-am măritat! (În clipa asta se aud niște țipete de om furios la culme. Ea îndreaptă receptorul spre el, să asculte.) Îți închipui ce ar fi fost acasă, dacă aici...

TIBERIU (cam speriat): Ce faci?

IOANA: Aștept să obosească și după aceea discutăm frumos... (Așteaptă, se aud țipetele, se întrerup brusc, se aude o răsufare de om extenuat. Ea continuă ca și cînd nu ar fi auzit nimic.) M-am măritat cu un savant...

TIBERIU (sare, îi astupă receptorul): Cîntăreț! Vrei să-l dezamăgești mai tare?

IOANA (continuă convorbirea): De fapt, e un cîntăreț celebru. Cîntă muzică sentimentală, cum îți place ție și mamei. (Bucurie la celălalt capăt al firului.) Vezi că nu trebuia să țiți la mine? Ți-am spus că o să mă plaseze bine. Arată minunat cu chitara de git! O să-l vezi. Un adevărat bărbat: e tot numai mușchi. (Evident, bietul Tiberiu numai așa nu arată.) Îi transmit nerăbdarea ta de a-l cunoaște. Te sărut. (Închide.) S-a făcut, a zis da. Chestia cu mușchii l-a impresionat cel mai tare! Cu mama o să meargă mai ușor. O să-i spun că ești un bărbat de lume, îți place societatea, știi glume multe, ești spiritual, faci curte cu finețe și rafinament. Toate astea le dau gata pe femei.

TIBERIU: Dimpotrivă! Am studiat problema. Bărbații delicați pierd partida. Ca să-mi fac un nume bun, în ochii femeilor, și să mă pot însura, am făcut o pauză în cercetările mele și am început să scriu o carte despre „Valori

morale în comportarea mitocanului agresiv". Vreau să pun în evidență curajul de care dă dovadă, lipsa de prejudecăți, dorința de inovație, indiferența față de tradiția anchilozată, militarea pentru atitudini moderne. Când un mitocan te repede sau te injură în public, sau te brufăluiește, noi toți se cuvine să-i admirăm aceste indiscutabile calități. Ce zici?

IOANA: E și-asta o trăznaie! Ești mai interesant decât te-a descris Sanda. Și de ce faci toate eforturile astea?

TIBERIU (*îi arată carnetelul*): Trebuie să mă-nșor! Nu-mi place să am neîndepliniri în proiectele pe care le fac. Asta cu înșurătoarea îmi dă cea mai mare bătaie de cap. Am constatat că nu corespund idealului modern și am hotărât să mă schimb. (*O sărută neașteptat.*) Sint obraznic, sint sportiv, cînt muzică pop și country, sint modern! Singură cartea mă mai încurcă, da' de ea n-am cum să scap! În schimb, nu mai fac nici o aluzie la preocupările mele intelectuale. Femeile nu mai obosesc, nu se mai sperie că sint prea mult ocupat, voi arăta ca un Hercules, mai ales dacă mă duc și la băi, la Herculanu și fac un tratament la geriatria de-acolo!

IOANA: Foarte bine, minunat, acum apucă-te și scrie la referatele alea la care am auzit de la Sanda că scrii tot timpul.

TIBERIU: Nu! N-am nici un referat! Nici o problemă! Nici o descoperire! Nici o preocupare savantă! Singura mea preocupare este viitorul meu de cîntăreț. Iubește-mă, sint solid ca un taur! Și la fel de gata pentru orice performanță erotică! (*O sărută, neașteptat, ca de fiecare dată.*) Ce spui de toate astea?

IOANA: Nunai un taur nu speram să-nțilnesc aici. Sanda spunea...

TIBERIU: Ea n-a reușit să mă cunoască pînă în profunzimi! (*Scurt.*) Dansăm? Am topul de săptămîna trecută din Anglia! (*Pune un disc, izbucnește o muzică rock de o violență deosebită.*) Ah, ce bine mă simt!

IOANA (*asurzită*): Ce zici?

TIBERIU (*strigă, de parcă ar fi la un kilometru*): Mă simt minunat! Capul îmi vijile, stomacul mi se zbate, plămîinii îmi vibrează, simt că trăiesc! Păcat că nu am posibilitatea să dau și ceva fum prin cameră, că am avea atmosfera artistică a unui concert de stadion!... (*A spus toate astea tipînd.*) Asta-i artă adevărată! (*Supralicînd, îmbătat de muzică.*) Dă-mi corcelul să mi-l pun în nas, ca să devin irezistibil și în admirația tuturor rafinaților! (*Ioana e din ce în ce mai dezamăgită de izbucnirea lui.*) O să te simți minu-

nat lingă mine. Mai cumpăr un amplificator, că ăsta n-a reușit să mă facă să vârs. Voi cumpăra cele mai celebre show-uri, ne vom extazia în fața îmbrăcăminții șocante, a staniolului strălucind în lumina multicoloră, vom trăi fenomenul artistic pînă la capăt... (*Fiberiu tipă, nefîresc: încet-încet, a intrat într-o criză de nervi, va ajunge să urle, pur și simplu.*) Ca orice oameni de gust, ne vom extazia în fața scînteilor țîșnind din aparate necunoscute și vom urla pătrunși de frumos, împreună cu zecile de mii de oameni dezlănțuiți, cu brațele în sus, binecuvîntînd descătușarea fiarei din noi...

(*Înainte de ultimele cuvînte, Ioana iese din cameră, de fapt fuge, el n-o mai vede, cade într-un fotoliu, năucit, abia trăgîndu-și sufletul...*)

Muzica se aude în continuare foarte tare, un timp. Discul se termină și se așterne o liniște care contrastează puternic cu vacarmul de mai înainte, se aude doar hîrîitul pe care îl face o plăcă după ce se termină melodia. Tiberiu stă nemișcat, pare că nu aude nimic.

Sună telefonul, lung. Într-un tirziu el reușește să se reculeagă, ridică receptorul.)

IOANA: Eu sint, Ioana!

TIBERIU (*cu imensă tristețe*): Da, domnișoară. Ai plecat să cumperi ceva de mîncare?

IOANA: Nu. De ce?

TIBERIU: Așa obișnuiesc să mă părăsescă pe mine femeile: pleacă să cumpere ceva de mîncare și nu mai revin. De ce mi-ai telefonat?

IOANA: Vreau să-ți spun că nu mă mai întorc. Am venit la savantul Tiberiu Velea și am găsit un... am găsit altceva... De ceea ce am găsit nu am nevoie! Rămii, în continuare, cu problema în carnetel. (*Așteaptă un răspuns.*) Nu spui nimic?

TIBERIU (*obosit*): Nu.

IOANA: Ai auzit ce ți-am spus?

TIBERIU: Da. Voi trece în carnetelul meu problema încă nerezolvată...

IOANA: M-am gîndit bine... Ce păcat că nu ești savantul pe care am dorit să-l întilnesc... (*Inchide.*)

TIBERIU (*după ce e a închis*): Adio! (*Inchide și el.*) Adio!

(*Scoate un tipăt neașteptat și, cuprîns de o furie fără margini, începe să arunce din cameră, pe fereastră, bicicleta medicală, chitara, propria lui îmbrăcămințe. Un geam se sparge. Gîfîind, el aruncă în curte chiar și cizmele, pe care le scoate destul de greu.*)

Cortina coboară încet, în timp ce el continuă să arunce afară totul.)

Tabloul 4

Același decor. Camera este surprinzător de ordonată, fiecare lucru la locul lui. Seară. La lumina unui lămpadar, Tiberiu, într-un halat de casă, citește. Stă pe un fotoliu comod, are ochelarii pe nas, cam căzuți. Pare un bărbat foarte sigur pe el.

Ușa se deschide încet și în cameră intră Lelia, cu o sacoșă de plastic în mână. El n-o observă un timp. Fără grabă, Lelia ia cărți din bibliotecă sau de pe birou, le aruncă pe jos. Aruncă și niște suluri de calc. Vede cravata. Aruncă pe jos cămașa și cravata. Tiberiu o urmărește în liniște cum realizează „atmosfera” pe care știe că o dorea el. Cînd socotește că totul e așa cum îi place lui, se oprește, așteaptă.

LELIA: Vreau să te simți bine.

TIBERIU: Dacă vrei să mă simt bine, te rog să faci puțină ordine. O cameră în care domnește harababura mă dezorientează. *(Lelia e surprinsă, s-a trezit în fața altui bărbat decît cel pe care-l cunoștea ea.)* Te rog!

(La invitația lui, Lelia se apucă și face ordine în cameră, aranjînd totul la loc, în timp ce el își vede mai departe de lectură.)

LELIA *(a terminat treaba)*: Cred că am terminat.

TIBERIU *(privește camera, îi arată cravata pe jos)*: Cravata.

LELIA *(ridică de jos cravata, o așază pe umerașul cu pictor)*: Toate sînt la locul lor. Ordine desăvîrșită.

TIBERIU: În sfîrșit, ordine! *(Se privește.)* Ai venit cu un scop, desigur.

LELIA *(scoate cîteva pachete din sacosa de plastic)*: Am adus de mîncare. Știu că neglijezi și ai întotdeauna frigiderul gol. Pentru mine am luat niște șuncă, pentru tine brînză, unt, conserve de pește, fasole cu cîrnați... *(Întinde fața de masă, așază două farfurii.)* Cu vinul a fost mai greu: pînă la urmă am decis să cumpăr un cabernet. *(Scoate dopul, toarnă în pahare.)* Poate că n-am greșit.

TIBERIU: Cu vinul, nu, cu mîncarea, da. Prefer mîncarea gătită. M-am înscris la cantina-restaurant...

LELIA: Ce vrei să-ți gătesc?

TIBERIU: Am cinat. Poate mîine, dacă nu m-o invită cineva la un restaurant. Îmi place să-mi potrec serile la un restaurant bun, să ascult muzică și să mînînc un grătar. Prefer restaurantul Metropoli. Are un corp de balet simpatic... am o masă rezervată chiar lingă ring, fetele mă cunosc de acum... una mă simpatizează foarte tare... s-ar putea să treacă pe aici astă-seară... Merită s-o cunoști, e nostimă, tinerică... are tot ce-i trebuie pentru profesia pe care și-a ales-o: o pereche de picioare pînă-n tavan... *(Lelia scapă tacîmurile*

în jarfurie, zgomotul o face să tresară.) Îmi place să-i procur mici bucurii. So entuziasmează cînd o plimb cu barca, tipă ca un copil în roata mare din parc... Viața e plăcută... dacă știi s-o trăiești!... *(Lelia cade pe un scaun.)* Nu te așeza, deschide, te rog, radioul, îi place să audă muzică... *(Lelia deschide radioul, se vorbește ceva științific.)* Nu e muzică, te rog să pui o casetă în casetofon... *(Lelia îl ascultă ca un automat, se aude un rock îndrăcit.)* E muzica ei preferată... Poți să lași mai încet, pînă cînd vine. Îi place să asculte foarte tare, asta mă cam nemulțumește, dar trebuie să-i trec unele lucruri cu vederea, în fond, plăceri nevinovate...

LELIA: De fapt... aș fi vrut să știu în ce situație mai este descoperirea... dacă, plecînd de la ea, a intrat în producție vreun medicament...

TIBERIU: Nu știu, n-am mai trecut pe la fabrica de medicamente. Am alte preocupări. Aș putea să spun, cum se zice, că m-a furat viața! M-a furat, m-a furat! M-am hotărît să mă las furat un timp. Am abandonat totul.

LELIA *(sinceră)*: Dar de ce?! Ațiția bolnavi pot fi salvați! E un lucru extraordinar!

TIBERIU: Pentru cine?

LELIA: Pentru noi toți.

TIBERIU: Pentru mine, nu! Nimicuri, domnișoară.

LELIA: Dumneata vorbești așa? Un pașionat care și-a dăruit zece ani de viață cercetării...

TIBERIU: Nimicuri, domnișoară! Lucrurile importante sînt cele de care se interesează lumea! Dintr-o sută de oameni, nouăzeci și nouă n-au aflat nimic despre descoperirea mea, dar fii pot descrie cu lux de amănunte un șut bine tras, un gol frumos, o pasă subtilă... *inteligentă*... Ai citit cronici de fotbal? Acum le citești. Te rog să numeri de cîte ori este folosit cuvîntul „inteligent” în ziarul „Sportul” și de cîte ori într-o revistă de știință... În-

teligența e în altă parte decât în laboratorul meu!

LELIA: Îți înțeleg... (se corectează, întimitatea nu i se mai pare firească) vă înțeleg dezamăgirea. Și eu am contribuit la ea...

TIBERIU: Nu exagera...

LELIA: Dar ce-o să se-ntimple cu noi toți, dacă și oamenii ca dumneata ajung la fel ca noi toți?! Cu cine să ne mai mindrim? Așa, cel puțin, în viața noastră anostă și fericită, minoră și plină de bucurii, vă simțeam undeva pe dumneavoastră, întreținându-ne stima pentru noi înșine. Adevărate simfonii în mijlocul unei mări de muzică ușoară.

TIBERIU: Omenirea vrea să asculte muzică ușoară! Să i se dea ceea ce așteaptă! Dincolo de regretele noastre, lumea s-a schimbat... Are prea mult confort, și confortul naște dorința de confort... Viața trece luptând pentru obținerea lui... De dimineață până seara oamenii aleargă să și-l procure. Îl obțin, sint mindri de el, se întrec să-l aibă din ce în ce mai deosebit de al celorlalți, și asta cere un efort și mai mare. Nu mai are nimeni timp de simfonii! Confortul este al muzicii ușoare, domnișoară... Ceilalți sintem anacronici. Încercăm să ținem piept... am devenit desueți, vom fi ridicoli, vom alimenta comedii... lumea se va despărți de noi rîzînd și neînțelegîndu-ne! Nu m-ai găsit într-un moment bun, îmi închipui că sint și mai plicticos ca de obicei. Ai avut dreptate să-mi lași rindurile acelea pe birou... Sint cel mai plicticos bărbat din lume... Fac eforturi să mă schimb, uneori reușesc, apoi recidivez, iar reușesc, iar recidivez... Încă nu sint stabilizat. Îți mulțumesc pentru pachetul adus... Mîine dimineată, consum totul. O să-mi faci plăcere gîndul că ai avut grijă să nu mor de foame...

LELIA (surprinzător de timidă): De cînd ne-am cunoscut... nu mai pot fi ca mai înainte. Am căpătat o luciditate incomodă. Mi se pare că stau tot timpul vizavi de mine și mă privesc batjocoritor. În mijlocul unui moment altădată plăcut, distractiv, mă privesc deodată ironic, mă văd în ipostază ridicolă... am ajuns de nu mă mai suportă nici un prieten. Parcă am vizitat un palat și, revenind acasă, am descoperit cît de modest locuiesc. Sigur, comparația e siropoasă, sint un reporter de duzină... Am lucrat și în presă, n-am scris un singur reportaj care să cutremure conștiințele, să trăiască măcar o zi după apariția ziarului. Tot ce-am scris a murit odată cu rubrica „ultimele știri”, în fiecare zi omorite de alte ultime știri... N-am

nici talent, nici putere, nici voință... sint un om oarecare... Resemnată, am crezut o clipă că marea mea șansă va fi Tiberiu Velea... Sint că am revenit pe o ruină... Aici a fost un palat mînaat, eu i-am dat foc... n-au rămas decât pereții afumați... Te rog, încearcă să reclădești totul... trebuie să avem ce vizita... fă-o pentru noi... știu cît ești de bun, sint convinsă că o să încerci... și dacă o să încerci, o să reușești... o să reușești... o să reușești... aveți puterea astă...

(Se aude soneria. El privește.)

TIBERIU: Cine poate să fie?!

LELIA: O fi domnișoara balerină...

TIBERIU: A, da, e posibil...

(Între Sanda, cu o sacoșă elegantă în mînă. Dă cu ochii de Lelia.)

SANDA: Bună seara...

TIBERIU: Bună seara... Ce ciudat, au început să se înapoeze femeile de la cumpărături...

SANDA (scoînd, din sacoșă, de mincare). Am adus tot felul de bunătăți...

TIBERIU: Mai întîi, faceți cunoștință.

LELIA (care a urmărit-o pe Sanda, prîvindu-i picioarele, convinsă că e balerină): Lelia!

SANDA: Sanda! Poți să-mi explici de ce te uiți așa la picioarele mele?

LELIA: Să văd cum arată „mijloacele de trai” de care dispui!

SANDA: Dacă-ți închipui că mă poți jigni, te avertizez că-ți torn tocana asta în cap!

LELIA (agresivă și ea): Mie?

(Simțînd un punct critic, Tiberiu se interpune, ca dîz întîmplare, între ele.)

TIBERIU: S-ar putea să fie o neînțelegere.

LELIA: Se poartă exact ca în profesie...

SANDA: Te legi de profesia mea? E mai onorantă decât a ta.

LELIA: Onoarea nu stă în picioare.

SANDA (lui Tiberiu): Ce tot li dă zor cu picioarele? (Leliei.) Îți plac și ești invidioasă?

LELIA: Invidioasă, eu? Poate, dacă ar fi fost pînă-n tavan, cum mi s-a spus, dar savanții nu s-au priceput niciodată la așa ceva!

TIBERIU: Încercați un armistițiu. (Leliei.) Dînsa nu este micuța dansatoare de la Metropoli, cu picioarele pînă-n tavan. După cum vezi, are picioare normale și a venit la mine să-mi ia un interviu, pentru un ziar de tineret...

SANDA (lămurită și cu buna dispoziție revenită): M-ai luat drept balerină? De-asta te uitați așa la picioarele mele? Aș fi putut fi, dar...

LELIA : Ești convinsă, colega ?

SANDA : Colega ?

LELIA : Eu sint Lelia Lazăr.

SANDA : De la radio ?

LELIA : De la radio.

SANDA : Sanda Miu, de la revista „În pragul vieții”.

LELIA : Mă bucur.

SANDA : Și eu...

TIBERIU : Chiar și eu ! Cel mai bun lucru ar fi să ne simțim în familie... Mincare avem, băutură avem, tutun avem, muzică avem... mă simt ca Ivan Turbinecă năpădit de toate bunătățile lumii ! (Sandeii.) Ce ai adus de mincare ?

SANDA : Icre...

TIBERIU : Nu începe rău.

SANDA : Friptură, de curcan și varză călită...

TIBERIU (Leliei) : Trebuie să recunoști că e gospodină. A venit numai cu bunătăți gătite...

SANDA : De mama.

TIBERIU : Oricum, cineva din familie... Și băutură avem din belșug ! Vom bubui și sticla de șampanie ! Bem bine, mâncăm bine, după care deschidem un coloeviu pe tema căsătoriei ! Vă rog !

(Sanda și Lelia aranjează masa ; pun patru tacâmuri. Amândouă se întrec în a fi gospodină. Sanda reușește mai bine, își leagă, drept șorț, o cămașă de-a lui Tiberiu.)

SANDA : Friptura așa mai pune-o puțin la încălzit.

TIBERIU (îi arată ușa spre bucătărie) : Pe acolo.

(Sanda iese.)

LELIA : Ești o surpriză atât de mare, încât sint dispusă să joc pină la sfârșit, ca să văd ce se întâmplă.

TIBERIU : Nimic deosebit. Ne vom distra.

LELIA : Toți patru ?

TIBERIU : Patru ? A, da, ai pus un tacâm și pentru micuța balerină. Va fi ultima surpriză pe care ți-o ofer astă seară.

LELIA : Nu mai mare decât cea de pină acum. Credeam că-ți plac femeile mai spirituale...

TIBERIU : Sanda are farmecul ei.

LELIA : Când vinci, te rog să mi-l arăți și mie. Îl ține foarte bine ascuns.

TIBERIU : La orice mă așteptam în viața mea, numai să fiu disputat de femei, nu. Încep să cresc în ochii mei ! Pină la urmă, mă las de toate și mă fac Don Juan ! Se pare că am calități, din moment ce două femei superbe... (se aude soneria la intrare) poate chiar trei femei superbe sint gata să mă seducă.

(Apare Ioana, încărcată de instrumente : o chitară, tobe, talgere etc. și o coardă de sărit.)

IOANA : M-am hotărât ! Te iau așa cum ești. (O privește pe Lelia.) Sau te-ai însurat ?

TIBERIU : Încă nu. Sint la mezat. Rămîne să vedem cine știe mai bine să-mi sucească mințile !

IOANA : Ai nevoie de-o femeie tinără. (Ioana e vizibil mai tinără decât Lelia.)

LELIA : Și dansatoare.

IOANA : De ce dansatoare ?

TIBERIU : Te-ai mai înșelat o dată, Lelia. Nici Ioana nu este micuța dansatoare.

LELIA : Mă gîndeam că o să lupt cu o concurentă, nu mă așteptam să mă lupt cu un regiment !

TIBERIU : Terminologia militară mă face să mă simt ca pe front.

IOANA (îl ia din scurt) : Ce front, ce timp pierdut ! Nu te pregătești pentru exercițiile de seară ?

TIBERIU : Astăzi, nu ! Sint pus pe chet ! Uite, ai și tu un tacim. Te așteptam.

IOANA : Nu te lua după ea ! Te rog să duci o viață cumpătată. (Leliei.) Aruncă tot de pe masă, și așa e supraponderal ! I-am spus tatei că ești tras ca prin inel.

TIBERIU : Printr-un inel ceva mai mare ca un fel de cerc de butoi, cred că așa putea fi tras.

(Intră Sanda, cu friptura încălzită.)

IOANA : Sanda !

SANDA : Ioana !

IOANA : Ce cauți aici ? N-ai spus că mi-l lași mie ? Nu m-ai trimis tu să-i iau un interviu ? Dacă era savant, așa cum am auzit noi, nu insistam, da' pe cîntăreț, nu ți-l las !

SANDA : Ești cam trăznită, da' să iei un savant drept un cîntăreț de muzică disco, nu te credeam în stare.

IOANA : Ce ești ? Spune-le și lor că te-ai hotărât să cînti !

TIBERIU : Dragă Sanda... între timp... vezi ce fire schimbătoare am ?... între timp m-am hotărât pentru cariera de cîntăreț. S-ar putea să mă lansez cît de curînd în muzica ușoară.

SANDA : Vai !

LELIA (în același timp) : Vai !

TIBERIU : Am un prieten la televiziune... Stau vreo două-trei luni amator, mă lansează într-o emisiune bună, cu o melodie nouă și... a doua zi sint pe buzele tuturor. Ce n-am reușit în douăzeci de ani de laborator, voi reuși în douăzeci și patru de ore ! În prezent, prietenul meu caută un compozitor care să-mi încredințeze o melodie frumoasă. Asta e cea mai dificilă problemă. Compozitorii preferă să-și lan-

seze melodiile prin domnișoare pînă-n 18 ani. Sper să găsesc un compozitor îndrăgostit, mai indiferent la vîrstă și sexul cîntărețului.

IOANA: Crezi că în muzica ușoară se reușește așa ușor?

TIBERIU: Dacă nu, mă fac folkist! Dar, fetelor, ne-am luat cu vorba și nu m-am schimbat pentru dineul nostru. Lipsesc doar cîteva minute.

(Ia umerașul cu picior și iese din cameră.)

IOANA (Sande): Chiar folkist, mi-l lași tot mie! Ție-ți plăcea savantul.

SANDA: Și ce, folkistul e de lepădat? Ador melodiile country! Kenny Rogers e preferatul meu. Dacă învață bine chitara, îl iubesc!

LELIA: Am tot timpul impresia că nu vorbiți despre omul pe care, mi-am dat seama prea tîrziu, îl iubesc!

SANDA: Și eu îl iubesc!

IOANA: Și eu!

LELIA: Nu iubim același bărbat. Eu iubesc un savant, tu (o arată pe Ioana) iubești un cîntăreț disco, iar tu (o arată pe Sanda) iubești un folkist!

SANDA: El iubește o balerină!

IOANA: Nu mi-a spus nimic.

LELIA: Mi-a mărturisit că-și petrece serile la restaurantul Metropoli, la o masă de lîngă ringul de dans.

IOANA: Stau eu de vorbă cu balerina! Cum o cheamă?

LELIA: Nu știu, am doar semnalmentele: picioare lungi pînă-n tavan!

IOANA: Nu știi unde-i tavanul la Metropoli. Doar nu dansează pe picioaroange! (Toate trei izbucnesc în ris.)

Știți ceva, fetelor? Lăsați-mi-l mie! N-are el față de cîntăreț disco, da' mie îmi place... Are un aer... ceva... nu știu ce, care-mi place...

SANDA: De ce-i tot dai întruna cu cîntărețul disco?

LELIA: Cred că a confundat adresa.

SANDA: Caută-ți un cîntăreț disco și lasă-l pe-asta în seama noastră!

IOANA: L-am surprins repetînd, cu instrumentele pe lîngă el. Văd că le-a ascuns! Nu vrea să se dea în vileag! De ce credeți că i-am adus toate astea? (Arată tobele, chitara etc.) I-am procurat instrumente de calitate, de la un vîr priceput! Sau s-a lăsat păgubaș, din cauza voastră!

LELIA: Eu îl iubesc pe Tiberiu-savantul!

SANDA: Și eu!

IOANA: Și eu tot pe savant îl iubesc! Am fost dezamăgită cînd m-am trezit cu el pe post de cîntăreț!

SANDA: Îl disputăm degeaba. Tot el o să hotărască. (Îi vine o idee.) Îl îmbătăm și-l punem să aleagă pe loc.

LELIA (rădăcioasă): Beat, s-ar putea să te aleagă pe tine! Pe cine alege treaz!

IOANA: Treaz o alege pe balerină! N-ai spus că își petrece serile lîngă picioarele ei supradimensionate? Să ne unim forțele împotriva ei!

SANDA: De acord!

LELIA: Și eu!

IOANA: Decît ea, mai bine oricare dintre noi! Noi îl iubim! Aia, sînt sigură, doar profită! Procedăm rapid! Îl îmbătăm și-l punem să iscălească!

LELIA: Ce să iscălească? Un act de vânzare-cumpărare? Un proces-verbal de livrare? (Sanda ride.) O minută a chefului? Ce să semneze?

IOANA: Un act provizoriu de căsătorie!

LELIA: Cu cine?

IOANA: Cu una dintre noi, la alegere! Celelalte două rămîn martore! E un tip de cuvînt, dacă promite ceva, nu-și uită promisiunile!

LELIA: Nu e corect să-l însurăm în stare de ebrietate! Îl tragem pe sfoară!

SANDA: Eu îl vreau pe orice cale! Dragostea n-are scrupule!

IOANA: Eu fac și fals în acte publice, dacă e nevoie! (Devine lîrică.) De cînd l-am văzut savant, m-a cucerit! Are prestanță!... Toată viața mea am visat un bărbat care să nu semene cu mine.. Eu sînt zăpăcită... da-mi plac bărbații cu doxă, și-asta are cît doi! Voi ar trebui să plecați. L-ați avut savant, în mînă, și nu ați știut ce să faceți cu el! Savantul mi se cuvine mie.

SANDA: Vom lupta, fiecare cu armele ei.

IOANA: Eu — cu temperamentul!

SANDA: Eu — cu îngăduința!

LELIA: Eu — cu înțelepciunea!...

IOANA: Pe viață și pe moarte!

(Apare Tiberiu, în costum închis, cravată, elegant. Cele trei femei rămîn stupefiate în fața bărbatului bine, sigur pe el, un adevărat tip de societate.)

TIBERIU (afabil): Fetelor, cheful poate să înceapă! (Le privește.) Mă simt ca Baiazid Ildırım în mijlocul haremului! Pașă n-am fost, dar trebuie să fie plăcut. (Ridică paharul.) În sănătatea noastră. N-are rost s-o mai așteptăm pe domnișoara balerină. Cînd sosește, e binevenită!

IOANA: Mai sînt femei care știu să danseze! (Dă casetofonul ceva mai tare, un blues.) Dansezi? Nu vreau să simți lipsa unei dansatoare profesioniste. La modă sînt amatoarele profesioniste... (Îi ia la dans, se va băga în suflul lui, va scoate mici sunete de plăcere, ca să-și trădeze temperamentul, se va mișca lasciv, va face totul pentru ca el să descopere în ea o femeie extraordinară. Tiberiu nu pare stîngherit, deși, evident, nu e dansator, ba chiar dîmpotrivă, calcă în străchini, dar și pe picioarele ei.) Îți place cum dansezi?

TIBERIU: Ai mișcări oarecum improvizabile.

IOANA: Din cauza temperamentului! (Îi stringe brusc în brațe.) Sint foarte temperamentală! Un bărbat nu se plictisește lângă mine.

TIBERIU: Dar nici prea mult timp de odihnă nu cred să aibă!

IOANA: Temperamentul la femeie e ca mirosul florilor!

TIBERIU: Am citit comparația, e foarte romantică și destul de binevoitoare cu temperamentele vii. Unele flori sint atât de parfumate, încît omoară! Vezi crinii!

IOANA: Îți plac femeile blege? Adică sentimentale?

TIBERIU: Doamne ferește! Fug de femeile sentimentale, gata să iubească sincer, gospodine, dornice să crească un copil, care se simt bine în familie și-și respectă bărbatul. Ador femeia pe care s-o-nțitnesc o dată pe săptămână pe-acasă, să-mi lase instrucțiunile pentru cumpărături pe noptieră, să-mi telefonze la ce restaurant o găsesc cu prietenii, ca s-o aduc acasă cu mașina...

IOANA (îi stringe în brațe cu oarecare violență): Ești un bărbat modern! Hai să bem un pahar cu vin!

(Se reintorc la masă, unde Lelia și Sanda au privit, cu oarecare îngrijorare, atacul Ioanei.)

TIBERIU (celor două): Bem?

SANDA: Bem!

(Ciocnesc, beau, Lelia își varsă paharul într-o glastră cu flori. Ioana îl bea tot, ca și Tiberiu, Sanda doar gustă.)

IOANA: Ne simțim foarte bine! (Lui Tiberiu.) Nu-l așa?

TIBERIU: Evident! Cred că m-am și încălzit puțin!

IOANA: Scoate-ți haina! Îți permitem. (Celor două.) Îi permitem?

TIBERIU: Nu m-aș simți bine...

IOANA: O să mai dansăm! Ele nu dansează.

SANDA: Cine ți-a șoptit asta?

LELIA (sentimentală): Eu nu dansez, într-adevăr... Pentru mine e mai plăcut să stau liniștită într-un fotoliu și să citesc o carte. (E clar că vorbește pentru Tiberiu — a început oferta ei.) Liniștea este teritoriul meu... Uneori și radioul mă plictisește... Orice muzică... Mă simt minunat într-o liniște în care poți să-ți aduni gândurile, să meditezi... să-ți urmărești o idee... în care să te regăsești... cu preocupările tale majore... Liniște, liniște...

IOANA: Nu cumva lucrezi la pompele funebre?

LELIA: Desigur, avem preferințe opuse... Mie îmi place meditația... Un sportiv

nu s-ar simți bine lângă mine... Sportivului îl plac temperamentele vii. Îmi inchipui că mulți fotbaliști ți-au purtat simbelele...

IOANA: Dimpotrivă. Sportivii vor femeie care să-i potolească. Bărbații profunzi vor femeie care să le stimuleze pofta de viață. Contrariile se atrag. Îți recomand un boxer. Boxerii tinjesc după femeile filozofice. Uneia ca mine, boxerul îi pune fălcile. Caută-ți un sportiv care practică un sport temperamental! La halterofili, nu cred că ai avea succes...

LELIA: Îți mulțumesc! Pînă acum nu m-am bucurat decît de atenția bărbaților pentru care liniștea era o condiție a existenței lor... Îmi place ca bărbatul să nu mă simtă în apropierea lui decît atunci cînd are nevoie de mine. Dacă nu are, poate să mă uite și-o săptămână... Stăm fiecare în camera lui și citim... gustăm plăceri elevate...

IOANA: Hai să bem.

TIBERIU: Am început să mă resimt!

SANDA: Din cîteva pahare?!

TIBERIU: Depinde și de antrenament.

IOANA: Hai noroc!... (Lui Tiberiu.) Tot paharul! Ca bărbații! Uite, eu, îl beau pe tot!

SANDA: Din cînd în cînd, mai ridică-te de pe scaun, să fii sigură că reușești.

IOANA: Eu? (Se ridică, se clatină, se așază, remarcă plină de haz.) Ce tare e vinul ăsta! Și bun.

SANDA: Foarte bun! (Îi umple paharul lui Tiberiu.) Mă simt minunat... Ferice! Pentru ferice! (Beau amîndoi.) Simți o căldură?

TIBERIU (își deschide nasturele gulerului): S-a ridicat brusc temperatura.

SANDA (îi scoate batista din buzunar, îi șterge fruntea transpirată): Scoate-ți haina!

TIBERIU: Ne se cuvine... (De acum se simte că a băut, limba i se va împleti din ce în ce mai tare.) Deși simtem, ca să zic așa, în familie... Eu și cele trei soții ale mele...

SANDA: Eu, într-o viață anterioară, cred că am fost musulmană... Pentru că nu sint geloasă deloc! Precis am făcut parte dintr-un harem... Crezi în reîncarnare, nu-i așa? Gelozia obosește bărbatul... (Îi ia la dans, în timp ce vorbește; se transmite o melodie lentă. Începe, de fapt, oferta ei.) Eu sint foarte îngăduitoare... Femeia să fie stîlpul casei... Prin viața oricărui bărbat trece o balerină... Asta nu-i un motiv de dramă... Dimpotrivă, aș putea s-o iubesc. Îi sint recunoscătoare că se străduiește să te faci fericit. Și eu vreau tot asta, nu? Așa-i că sint o femeie comodă?

TIBERIU: Cred că da...

SANDA : Promite-mi că-mi faci cunoștință cu balerina. O simt ca pe o soră mai mică... E tinărară ?

TIBERIU : Optsprezece ani...

SANDA : Cum să n-o iubesc ? E frumoasă ?

TIBERIU (de acum își simte limba mai grea) : Are picioarele...

SANDA : Pină-n tavan, am auzit... În blocurile moderne, tavanul e destul de jos !... O iubesc ! Ai putea s-o inviți și la ofiterul stării civile, să asiste la căsătoria noastră... Știu că bărbații nu iubesc nimic mai mult ca libertatea lor ! Bărbatul meu va fi liber ca vulturul din înaltul cerului !

TIBERIU : Vulturul zboară prea sus ! Din cauza asta, unora li se pare prea mic...

SANDA : Eu te aștept jos, cu masa întinsă...

IOANA (tare, oarecum nemulțumită de intimitatea celor doi) : Noi nu mai bem ? (Ii oferă paharul lui Tiberiu.) Noroc !

TIBERIU : Noroc ! (Către toate.) E prima dată când mă simt Baiazid Ildirim ! Știți ce înseamnă Ildirim ? Adică... Fulgerul ! Voi ați fost soțiile mele... Să vă arăt carnețelul cu sarcini... (Se duce, împleticindu-se, spre biroul lui, scoate din sertar carnețelul cunoscut.) Uite, aici... sarcină neîndeplinită... Când îndeplinită și tăiată... când neîndeplinită și trecută iar, pe pagina următoare. Când tăiată, când scrisă, când tăiată, când scrisă. (Le arată.) Sarcina cea mai dificilă... Vedeti ce greu se nsoară un savant ? (Ridică el paharul.) Să închinăm acest pahar pentru îndeplinirea acestei sarcini.

IOANA : Îndeplinită, îndeplinită, da' cu cine ?... (Celor două.) Eu cred că e cazul să se pronunțe...

TIBERIU (de acum amețit, începe să ridă, se rotește printre ele ca într-un vals) : Extraordinar ! De mult nu m-am simțit atât de bine... De pe timpul când furam pepeni de la țărani zgirciți... și mă băteam cu băieții din cartierul vecin... Iubeam o fată din cartierul lor...

IOANA (singura dintre femei care se simte că a băut) : Facem actul ! Semnează și gata ! Termină cu sarcina cea mai grea ! Te iubesc, ne căsătorim !

LELIA : Hotărârea trebuie s-o ia cu mintea perfect lucidă.

IOANA : E lucid !

TIBERIU (beat, zgomotos) : O seară extraordinară ! Vreau să bem ! Să trăim bucuriile fiecărei zile. Să nu treacă

nici o zi fără bucuriile ei.

IOANA (ia o foaie de hirtie și i-o arată) : Trebuie să te hotărăști ! Dacă nu poți să iscălești, pune degetul !

TIBERIU : Sint un bărbat de societate ! (Din ce în ce mai tare, pînă cînd țipă și produce panică în rîndul fetelor.) Sint un bărbat de societate ! (Își arată hainele.) Un bărbat elegant ! Mi-am mai cumpărat o cravată ! Ascult muzică, dansez, privesc la televizor ! (Speriate, cele trei femei se retrag spre pereții camerei, el rămîne în mijloc.) Am intrat în rîndul lumii !... Femei frumoase vor să petreacă împreună cu mine.

IOANA (a înmuiat tocul în călimară și a făcut o cruce pe coala de hirtie) : Pune degetul pe crucea asta proaspătă ! Hai, că se usucă cerneala !

TIBERIU (țipă ca și cînd ar vrea să anunțe întreaga lume) : Sint un om absolut normal ! În sfîrșit, sint un om normal !... Normal !... Normal !...

(Pe ultimul lui țipăt se aude, exurgerat de tare, făcîndu-i să tresară, soneria telefonului. Sună, sună, Tiberiu se reculege, ridică receptorul. Se aude, imediat, laboranta, fericită.)

VOCEA LABORANTEI : Domn' profesor ! 124 nu mai are temperatură !

TIBERIU : Lucica ?

VOCEA LABORANTEI : Lucica ! Chițâie, se joacă... vrea să mănînce... E vioaie ! I-am luat temperatura, e normală ! Nu mai are nici un semn al bolii ! Chițâie cum chițâia cînd era sănătoasă... Vreau să-i dau ceva de mincare...

TIBERIU (cărui i s-au tăiat picioarele și s-a așezat pe scaun, uluit și fericit, sare decodată violent) : Nu ! Nu-i dai nimic ! Vin imediat acolo ! Vaccinul a acționat !... A acționat... Dacă ai fi lingă mine, te-aș săruta ! O bucurie ca asta n-o are un om decît în seara nunții lui ! Într-o jumătate de oră sint acolo !

VOCEA LABORANTEI : Vă aștept !

TIBERIU (lasă receptorul, e copleșit, vorbește pentru el) : Am reușit ! Mi se pare că am reușit ! Am dovada sigură că am avut dreptate... De zece ani aștept confirmarea asta...

(Iese grăbit din cameră. Cele trei femei rămîn tăcute, pătrunse și ele de evenimentul științific. Tresar cînd Ioana, cu un gest fără grabă, rupe foaia de hirtie, în mici bucățele.)

IOANA: Sarcina rămâne tot neîndeplinită...

SANDA: Asta s-a născut burlac...

LELIA: Te înșeli! S-a născut însurat gata. Trebuia de mult să-și bifeze, ca îndeplinită, această „sarcină”...

(Apare Tiberiu, îmbrăcat în costumul lui de ficcare zi, cu un pulovăr pe gât, cu o geantă atârnată de umăr: grăbit și fericit.)

TIBERIU *(punându-și niște cutii, hirtii etc., în geantă)*: Lucica e cea mai blândă șoricioaică pe care o am... Îi place să se urce pe mineca halatului, până la umăr, și să mă privească în ochi... Când a trebuit s-o îmbolnăvesc, am avut o strângere de inimă. Mi-a venit mai ușor, pentru că eram convins de eficacitatea vaccinului. I-am jurat, în gîndul meu, că dacă scapă o păstrez în laborator pînă cînd va muri de moarte naturală... O să-mi nască nenumărate generații de urmași.. *(E gata de plecare.)* Vă rog să vă simțiți bine în continuare... Nu vreau să vă stric petrecerea. Cînd plecați, încuțați ușa și puneți cheia în cutia de scrisori... Petrecere frumoasă!

(Iese foarte grăbit. După cîteva secunde de consternare, Ioana izbucnește în ris...)

IOANA *(rîzînd)*: Toate trei n-am valorat cît un șoarece de laborator!... *(Printre hohote.)* E un nebun minunat! O să-mi amintesc multă vreme pățania de-acum!

(Încet-încet, încep și celelate două să rîdă.)

SANDA *(rîzînd)*: Ai dreptate, Lelia, s-a născut căsătorit! Și cum pe mine nu mă interesează tipii însurați, vă spun la revedere!

(Își ia poșeta și iese, rîzînd în hohote.)

IOANA *(rîzînd)*: Mă duc să-i spun tatei că mai are de așteptat... O să țipe la mine că sînt zăpăcită și nu stă nici un bărbat lîngă mine...

*(Iese, rîzînd. Lelia a rămas în mijlocul camerei, nu mai ride, privește în jur... ia o carte de pe biroul lui, aprinde lămpa-
darul, stinge celelalte becuri, se așază în fotoliul comod, își pune ochelarii și începe să citească... Lumina se stinge foarte încet.)*

S F Î R Ș I T